

ევროკავშირი
საქართველოსთვის
The European Union for Georgia

გზამკვლევი

გარემოსდაცვითი გადარწმუნების მიღების
პროცესი

Roadmap

Abstract

Non-governmental organization “The Greens Movement of Georgia/Friends of the Earth – Georgia” prepared a roadmap in the framework of the European Union funded project “Ensuring Participatory Decision Making Processes at Regional and National Levels by Empowering NGOs/CSOs”. The Roadmap aims at providing the community with information on the rights and obligations of any citizen in environmental decision-making process.

The work includes those main information and processes within the legislative frameworks, from which environmental decision-making procedures are made. In addition, the Roadmap provides detailed information on each stage of environmental impact assessment, strategic environmental assessment, transboundary impact assessment and work continuation procedures of the state and private activities.

The Roadmap has been developed according to the Law of Georgia on “Environmental Assessment Code”.

Definition of terms is attached to the Roadmap.

This Roadmap has been produced with the assistance of the European Union. Its contents are the sole responsibility of the Beneficiary and do not necessarily reflect the views of the European Union.

გამკველვის სარჩევი

- რა უნდა იყოს საზოგადოების ნებისმიერმა წარმომადგენელმა გარემოსდაცვითი გადწყვეტილებების მიღების პროცესში მონაწილეობის უზრუნველსაყოფად 5
- ა) საქმიანობის განმახორციელებლის ან დამგვემავი ორგანოს განცხადების შესახებ; 5
- ბ) განცხადებისა და მასზე თანდართული მასალების განთავსების შესახებ; 6
- გ) საზოგადოების მოსაზრებებისა და შენიშვნების წარდგენისა და საჯარო განხილვის შესახებ; 6
- დ) საზოგადოების საჯარო განხილვებში მონაწილეობის შედეგების გათვალისწინების შესახებ; 6
- ე) გადწყვეტილების გასაჩივრების შესახებ; 6
- ვ) საექსპერტო კომისიის შექმნისა და საქმიანობის შესახებ; 6
- ზ) საექსპერტო კომისიის ფუნქციების, უფლებამოსილებებისა და ექსპერტიზის დასკვნის შესახებ 7
- თ) საქმიანობის განხორციელებაზე უარის თქმის შესახებ 7
- ი) გარემოზე ზემოქმედების შეფასებისაგან (გზმ) განთავისუფლების შესახებ 7
- კ) სტრატეგიულ გარემოსდაცვით შეფასებას (სგშ) დაუქვემდებარებელი დოკუმენტები 8
- საზოგადოების მონაწილეობა საქმიანობის სკრინინგის პროცესში 9
- კოდექსის 1 დანართით გათვალისწინებული საქმიანობები 10
- კრიტერიუმები, რომლებზე დაყრდნობითაც მიიღება საქმიანობის სკრინინგთან დაკავშირებული გადწყვეტილებები 11
- კოდექსის 1 დანართით გათვალისწინებული საქმიანობების ნუსხის გავრძელება 12
- საზოგადოების მონაწილეობა განსახორციელებელი საქმიანობის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების (გშმ) პროცესის სკოპინგის პროცედურაში 13
- კოდექსის 2 დანართით გათვალისწინებული საქმიანობები 14
- რას უნდა მოყვადეს გარემოზე ზემოქმედების შეფასების (გშმ) პროცესის სკოპინგის ანგარიში 15
- კოდექსის 2 დანართით გათვალისწინებული საქმიანობების ნუსხის გავრძელება 16
- საზოგადოების მონაწილეობა გარემოსდაცვითი გადწყვეტილების მიღებასთან დაკავშირებულ ადმინისტრაციულ პროცედურაში 17
- კოდექსის 2 დანართით გათვალისწინებული საქმიანობების ნუსხის გავრძელება 18
- რას უნდა მოყვადეს გარემოზე ზემოქმედების შეფასების (გშმ) ანგარიში 19
- საზოგადოების მონაწილეობა სტრატეგიული დოკუმენტის სკრინინგის პროცესში 21
- სტრატეგიული დოკუმენტის მასშაბითობები 22
- საზოგადოების მონაწილეობა სტრატეგიული გარემოსდაცვითი შეფასების (სგშ) პროცესის სკოპინგის პროცედურაში 23
- რას უნდა მოყვადეს სტრატ. გარემოსდაც. შეფასების(სგშ) სკოპინგის განცხადება 24
- საზოგადოების მონაწილეობა სტრატეგიული გარემოსდაცვითი შეფასების (სგშ)-ის ანგარიშის განხილვისა და რეკომენდაციების გაცემის პროცესში 25
- სტრატეგიული დოკუმენტის განხორციელების შედეგების შემდგომი ანალიზი 26
- საქმიანობის განმახორციელებლისა და დამგვემავი ორგანოს უფლებები და მოვალეობები გარემოზე ტრანსსასაზღვრო ზემოქმედების შეფასების პროცედურაში 27
- გარემოზე ტრანსსასაზღვრო ზემოქმედების შეფასების პროცედურის შედეგების გათვალისწინება გშმ-ის და სგშ-ის ეტაპებზე 27
- საქართველოს საზღვრების გარეთ საქმიანობისა და სტრატეგიული დოკუმენტის განხორციელებით გამოწვეული გარემოზე ტრანსსასაზღვრო ზემოქმედების შეფასების პროცედურა 28
- მიმდინარე საქმიანობის გავრძელების შესახებ გადწყვეტილების მიღების შესრულებლობისთვის 28
- საზოგადოების ჩართულობა მიმდინარე საქმიანობის გავრძელების შესახებ გადწყვეტილების მიღების პროცესში 29
- მუხლი 46. პასუხისმგებლობა გარემოსდაცვითი გადწყვეტილებით განსაზღვრული პირობების შესრულებლობისთვის. გარემოსდაცვითი გადწყვეტილების ძალადაკარგულად გამოცხადება 30
- ტერმინთა განმარტებები 31

საზოგადოების ხელმისაწვდომობა გარემოსდაცვით ინფორმაციაზე და მისი მონაწილეობა გადანაცვების მიღების პროცესში

საზოგადოებას უფლება აქვს მიიღოს გარემოს მდგომარეობისა და გარემოზე ზემოქმედების შესახებ ნებისმიერი საჯარო ინფორმაცია

საზოგადოებამ სრულად და ამომწურავად უნდა მიიღოს ინფორმაცია:

- სტრატეგიული დოკუმენტების რეალიზების მიზნით
- სახელმწიფო ან კერძო საქმიანობის რეალიზების მიზნით
- ტრანსპარენტული კონტექსტში საქმიანობის, ან სტრატეგიული დოკუმენტის რეალიზების მიზნით.
- მიმდინარე საქმიანობის გაგრძელების მიზნით

გადანაცვების მიღება უნდა იქნას უარყოფითი ზემოქმედების აცილების უზრუნველყოფის თავიდან გარემოზე - ბუნებრივ და სოციალურ გარემოზე; ადამიანის სიცოცხ. და/ან ჯანმრთელობაზე; კულტურულ მემკვიდრეობაზე; მატერიალურ ფასეულობაზე.

გადანაცვების მიმღები ადმინისტრაციული ორგანო ვალდებულია გადანაცვების მიღების პროცესში გაითვალისწინოს საზოგადოების შენიშვნები და წინადადებები

რა უნდა იცოდეს საზოგადოების ნებისმიერმა წარმომადგენელმა გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღების პროცესში მონაწილეობის უზრუნველსაყოფად ?

ა) საქმიანობის განმახორციელებლის ან დამგეგმავი ორგანოს განცხადების შესახებ:

- გადაწყვეტილების მიმღებ ადმინისტრაციულ ორგანოს (შემდგომში გადაწყვეტილების მიმღები ორგანო) საქმიანობის განმახორციელებლის ან დამგეგმავი ორგანოს მიერ განცხადება უნდა წარედგინოს საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 78-ე მუხლის საფუძველზე;
- საქართველოს კანონით გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსი (შემდგომში კოდექსი) განსაზღვრულია შემდეგი: კოდექსის მე-2 დანართით განსაზღვრული საქმიანობისთვის საქმიანობის განმახორციელებელი სკრინინგის ჩატარების შესახებ განცხადებით მიმართავს გადაწყვეტილების მიმღებ ორგანოს. განცხადება საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 78-ე მუხლით გათვალისწინებული ინფორმაციის გარდა უნდა მოიცავდეს:
 - ა) მოკლე ინფორმაციას დაგეგმილი საქმიანობის შესახებ;
 - ბ) ინფორმაციას დაგეგმილი საქმიანობის მახასიათებლების, განხორციელების ადგილისა და შესაძლო ზემოქმედების ხასიათის შესახებ“ (კოდექსი მუხლი 7. ნაწილი 4).
- სტრატეგიული გარემოსდაცვითი შეფასების (შემდგომში სგშ) პროცესში დამგეგმავი ორგანო სკრინინგის გადაწყვეტილებების მიღების მიზნით განცხადებებით მიმართავს ორ უწყებას გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიმღებ ორგანოს და საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს, წარდგენილი სკრინინგის განცხადებები, საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 78-ე მუხლით გათვალისწინებული ინფორმაციის გარდა, უნდა მოიცავდეს ინფორმაციას სტრატეგიული დოკუმენტის განხორციელების არეალის (მათ შორის, ამ არეალში მცხოვრები მოსახლეობის) შესახებ, აგრეთვე ინფორმაციას გარემოსა და ადამიანის ჯანმრთელობაზე შესაძლო ზემოქმედების ხასიათის შესახებ (საფუძველი - კოდექსი, მუხლი 23, ნაწილი 3).
- საქმიანობის განმახორციელებლის (სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით) სკოპინგის განცხადებას თან უნდა ერთვოდეს სკოპინგის ანგარიში (კოდექსი მუხლი 8, ნაწილი 1);
- სგშ-ის პროცესში დამგეგმავი ორგანო (სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით) სკოპინგის განცხადებით მიმართავს ორ უწყებას გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიმღებ ადმინისტრაციულ ორგანოს და საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს, რომელსაც თან ერთვის სტრატეგიული დოკუმენტის კონკრეტული ან სამუშაო ვერსია (როგორც მატერიალური, ისე ელექტრონული ფორმით). დამგეგმავი ორგანო უზრუნველყოფს სკოპინგის განცხადებისა და თანდართული დოკუმენტების თავის ვებგვერდზე განთავსებას. (კოდექსი, მუხლი 24)
- გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღების თაობაზე განცხადებას უნდა ერთვოდეს:
 - ა) კოდექსის მე-10 მუხლის შესაბამისად მომზადებული გშმ-ის ანგარიში;
 - ბ) ატმოსფერულ ჰაერში მანე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გატარების ნორმებისა და ზედაპირული წყლის ობიექტებში ჩამდინარე წყლებთან ერთად ჩაშვებულ დამაბინძურებელ ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები ჩაშვების ნორმების გაანგარიშების შესახებ პროექტები;
 - გ) მოთხოვნა ინფორმაციის დასაიღუმლოების შესახებ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში);
 - დ) საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი გშმ-ის მოსაკრებლის გადახდის დამადასტურებელი დოკუმენტის ასლი;
 - ე) ამ ნაწილის „ა“-„გ“ ქვეუწყებებით გათვალისწინებული დოკუმენტების ელექტრონული ვერსიები“.
- საქმიანობის განმახორციელებელი ვალდებულია მიმდინარე საქმიანობის გავრცელების უფლების მისაღებად (კოდექსის 47 მუხლის 1 ნაწილით განსაზღვრული საქმიანობებისთვის) 2019 წლის 1 ივნისამდე განცხადებით მიმართოს გადაწყვეტილების მიმღებ ორგანოს და წარუდგინოს მას ეკოლოგიური აუდიტის ანგარიში, აგრეთვე მიმდინარე საქმიანობით გამოწვეული გარემოზე ზემოქმედების შერბილების ღონისძიებათა გეგმა-გრაფიკი. განცხადება უნდა შეიცავდეს აგრეთვე ინფორმაციას წარდგენილი დოკუმენტაციის კონფიდენციალური ნაწილის შესახებ. საქმიანობის განმახორციელებელი ასევე ვალდებულია გადაწყვეტილების მიმღებ ორგანოს წარუდგინოს ტექნოლოგიური ციკლის სრული სქემა, იმ შემთხვევაშიც კი, როდესაც საქმიანობა კომერციულ ან/და სახელმწიფო საიდუმლოებას შეიცავს (კოდექსი, მუხლი 47 ნაწილი 3)

გადაწყვეტილების მიმღები ორგანო საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 83-ე მუხლით გათვალისწინებული ხარვეზის დადგენის შესახებ გადაწყვეტილებას იღებს გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღების თაობაზე განცხადების რეგისტრაციიდან 15 დღის ვადაში.

ბ) განცხადებისა და მასზე თანდართული მასალების განთავსების შესახებ:

გადაწყვეტილების მიმღები ორგანო უზრუნველყოფს განცხადებისა და მასზე თანდართულ მასალების თავის ოფიციალურ ვებგვერდზე და შესაბამისი მუქიპალიტეტის აღმასრულებელი ორგანოს ან/და წარმომადგენლობითი ორგანოს საინფორმაციო დაუპატიჟებელ განთავსებას (შემდგომში განთავსება), ხოლო მოთხოვნის შემთხვევაში – მისი ნაბეჭდი ეგზემპლარის საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით ხელმისაწვდომობას.

გ) საზოგადოების მოსაზრებებისა და შენიშვნების წარდგენისა და საჯარო განხილვის შესახებ:

1. მოსაზრებები და შენიშვნები ადმინისტრაციულ ორგანოს შესაძლებელია წარედგინოს:

ა) წერილობით;

ბ) ზეპირად საჯარო განხილვის დროს;

გ) ელექტრონული საშუალებით, თუ ის იძლევა ავტორისა და გამომგზავნის სარწმუნო იდენტიფიცირების შესაძლებლობას.

2. საზოგადოებას უნდა მიწოდდეს სრულყოფილი ინფორმაცია საჯარო განხილვის ჩატარების მიზნის, დროის, ადგილისა და წესის და საჭირო დოკუმენტაციის მიღების შესაძლებლობის შესახებ. საჯარო განხილვა ღიაა და მასში მონაწილეობის უფლება აქვს ნებისმიერ პირს.

3. საჯარო განხილვის წესი საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსისა და ამ კოდექსის შესაბამისად დგინდება „საჯარო განხილვის წესის დამტკიცების შესახებ“ (მინისტრის კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტით“ (კოდექსი, მუხლი 34.)

იმ შემთხვევაში თუ დაგეგმილია საქმიანობის თვითმართველი თემის ადმინისტრაციულ საზღვრებში გამოარციელება, საჯარო განხილვა უნდა ჩატარდეს დაგეგმილი საქმიანობის განხორციელების ადგილთან ყველაზე ახლოს მდებარე სათანადო ადმინისტრაციული ორგანოს შენობა-ნაგებობაში ან მის მიმდებარე ტერიტორიაზე, ხოლო თუ დაგეგმილია საქმიანობის თვითმართველი ქალაქის ადმინისტრაციულ საზღვრებში განხორციელება, საჯარო განხილვა ტარდება გადანაცვლების მიმღები ორგანოს მიერ განსაზღვრული სათანადო ადმინისტრაციული ორგანოს შენობა-ნაგებობაში ან მის მიმდებარე ტერიტორიაზე (საფუძველი კოდექსი, მუხლი 9 ნაწილი 3)

დ) საჯარო განხილვებში საზოგადოების მონაწილეობის შედეგების გათვალისწინების შესახებ:

1. კოდექსით გათვალისწინებული გადანაცვლების მიმღები ორგანო ვალდებულია განიხილოს საზოგადოების მიერ წარმოდგენილი მოსაზრებები და შენიშვნები და კოდექსით გათვალისწინებულ შესაბამისი გადანაცვლების წერილობით დასაბუთებაში სათანადოდ ასახოს საზოგადოების მონაწილეობის შედეგები.

2. კოდექსით გათვალისწინებული გადანაცვლების მიმღები ორგანო ვალდებულია მისი მიღების შემდეგ უზრუნველყოს საზოგადოებისთვის მიღებული გადანაცვლების შესახებ ინფორმაციის დროული მიწოდება დადგენილი წესით, შესაბამისი საშუალებების გამოყენებით (საფუძველი: კოდექსი, მუხლი 35)

ე) გადანაცვლების გასაჩივრების შესახებ:

საზოგადოების ნებისმიერ წარმომადგენელს აქვს უფლება, საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით გასაჩივროს ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ ამ კოდექსის შესაბამისად მიღებული გადანაცვლება, თუ მიიჩნევს, რომ ადმინისტრაციულმა ორგანომ არ უზრუნველყო კოდექსით გათვალისწინებული გადანაცვლების მიღების პროცესში მისი მონაწილეობა ან სხვაგვარად დაარღვია საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი მოთხოვნები (საფუძველი - კოდექსი, მუხლი 36).

ვ) საექსპერტო კომისიის შექმნისა და საქმიანობის შესახებ

1. კოდექსით გათვალისწინებული ექსპერტიზის ჩატარების მიზნით გადანაცვლების მიმღები ორგანო ყოველ კონკრეტულ შემთხვევაში ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტით ქმნის საექსპერტო კომისიას.

2. საექსპერტო კომისია შედგება ექსპერტებისაგან. ექსპერტი შეიძლება იყოს სამინისტროს ან მის სისტემაში შემავალი დანქსებულების წარმომადგენელი ან/და საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული საზოგადოებრივი ექსპერტი. დაგეგმილი საქმიანობის ან სტრატეგიული დოკუმენტის სპეციფიკიდან გამომდინარე, გადანაცვლების მიმღები ორგანოს უფლება აქვს, საექსპერტო კომისიის წევრად მოიწვიოს უცხო ქვეყნის სუბიექტი (ფიზიკური ან თურიდული პირი) ან მოქალაქეობის არმქონე პირი.

3. საზოგადოებრივი ექსპერტი ექსპერტიზის პროცესში გადანაცვლების მიმღები ორგანოს მიერ მასთან დადებული შრომითი ხელშეკრულების საფუძველზე მონაწილეობს. საზოგადოებრივ ექსპერტთა შრომის ანაზღაურებას გადანაცვლების მიმღები ორგანო ახორციელებს მისთვის სახელმწიფო ბიუჯეტიდან გამოყოფილი ასიგნებების თვარგლებში. საზოგადოებრივ ექსპერტთა შრომის ანაზღაურების წესი განსაზღვრება გადანაცვლების მიმღები ორგანოს კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტით (საფუძველი - კოდექსი, მუხლი 42)

8) საექსპერტო კომისიის ფუნქციების, უფლებამოსილებებისა და ექსპერტიზის დასკვნის შესახებ

1. საექსპერტო კომისიის ფუნქცია:

- ა) გზმ-ის ანგარიშზე, სგმ-ის ანგარიშზე და სტრატეგიული დოკუმენტის პროექტზე ექსპერტიზის დასკვნის მომზადება;
- ბ) ეკოლოგიური აუდიტის ანგარიშზე ექსპერტიზის დასკვნის მომზადება;
- გ) საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული სხვა უფლებამოსილებების განხორციელება;
- დ) ექსპერტიზის პროცესში სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობის განხორციელება.

2. საექსპერტო კომისიის წევრები უფლებამოსილი არიან ადგილზე დაათვალიერონ და შესწავლონ დაგეგმილი საქმიანობის განხორციელების ან სტრატეგიული დოკუმენტით გათვალისწინებული ტერიტორია. საქმიანობის განმხორციელებელი/დამგეგმველი ორგანო ვალდებულია უზრუნველყოს აღნიშნულ ტერიტორიაზე საექსპერტო კომისიის წევრების შეფუთვრებული გადაადგილება.

3. საექსპერტო კომისია უფლებამოსილია თავისი კომპეტენციის ფარგლებში ადმინისტრაციული ორგანოსგან მიიღოს ინფორმაცია საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

4. საექსპერტო კომისიის მუშაობის შედეგები აისახება ექსპერტიზის დასკვნაში, რომელსაც ამზადებს საექსპერტო კომისია და ხელს აწერს საექსპერტო კომისიის თავმჯდომარე და წევრები.

5. საექსპერტო კომისიის მიერ მომზადებული ექსპერტიზის დასკვნა სარეკომენდაციოა და გადაწყვეტილების მიღების პროცესში მისი გათვალისწინება სავალდებულო არ არის. ამასთანავე ექსპერტიზის დასკვნის გათვალისწინებაზე უარი უნდა დასაბუთდეს (კოდექსი, მუხლი 43).

თ) საქმიანობის განხორციელებაზე უარის თქმის შესახებ

გადაწყვეტილების მიმღები ორგანო უფლებამოსილია მიიღოს გადაწყვეტილება საქმიანობის განხორციელებაზე უარის თქმის შესახებ თუ „საქმიანობის განხორციელება ეწინააღმდეგება საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილ მოთხოვნებს ან სასამართლოს/არბიტრაჟის კანონიერ ძალაში შესულ გადაწყვეტილებას“ (კოდექსის მუხლი 14, ნაწილი 1, პუნქტი ა)

ი) გზმ-სავან განთავსულების შესახებ

1. საქმიანობის განმხორციელებელი შესაძლებელია გათავისუფლდეს გზმ-ისგან იმ კონკრეტული საქმიანობის განხორციელებისთვის, რომლის მიზანია სახელმწიფო უსაფრთხოების უზრუნველყოფა ან ფორსმაჟორული სიტუაციით გამოწვეული გადაუდებელი აუცილებლობიდან გამომდინარე ღონისძიებების განხორციელება.

2. პირველი ნაწილით გათვალისწინებულ შემთხვევაში საქმიანობის განმხორციელებელი გადაწყვეტილების მიმღებ ორგანოს წარუდგენს დასაბუთებულ განცხადებას იმის შესახებ, რომ გზმ-ის პროცედურამ შესაძლებელია საფრთხე შეუქმნას სახელმწიფო უსაფრთხოებას ან ფორსმაჟორული სიტუაციით გამოწვეული გადაუდებელი აუცილებლობიდან გამომდინარე ღონისძიებების დროულად განხორციელებას. თუ საქმიანობის მიზანია სახელმწიფო უსაფრთხოების უზრუნველყოფა, აღნიშნულ განცხადებას უნდა დაერთოს აგრეთვე საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურის შესაბამისი შეამდგომლობა.

3. საქმიანობის განმხორციელებლის მიერ გზმ-ისგან გათავსულების შესახებ ამ მუხლის მე-2 ნაწილით გათვალისწინებული განცხადება, საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 78-ე მუხლით გათვალისწინებული ინფორმაციის გარდა, უნდა შეყავდეს შემდეგ მონაცემებს:

- ა) საქმიანობის დასახელებას, საქმიანობის განმხორციელებლის დასახელებას;
- ბ) საქმიანობის განხორციელების ადგილს, GIS (გეოინფორმაციული სისტემები) კოორდინატების მითითებით (shp-ფაილიდან ერთად);
- გ) საქმიანობის დაწყების სავარაუდო დროს და დასრულების სავარაუდო დროს;
- დ) საქმიანობის მიზანს (საფუძველი - კოდექსი, მუხლი 16)

ლიცენზიის/ნებართვის და გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემის პირობები - ზოგადი დებულება

„...თუ საქმიანობის განხორციელებისთვის საჭიროა გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილებაზე დამოკიდებული საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული ლიცენზია/ნებართვა ან/და ასეთი ლიცენზიის/ნებართვის რომელიმე სტადიის დასრულება, აღნიშნული ლიცენზია/ნებართვა შეიძლება ძალაში შევიდეს ან/და ასეთი ლიცენზიის/ნებართვის შესაბამისი სტადია შეიძლება დასრულდეს მხოლოდ გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღების შემდეგ, გარდა ლიცენზიებისა და ნებართვების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის პირველი პუნქტით განსაზღვრული სასარგებლო წიაღისეულის მოპოვების ლიცენზიისა. ასეთ შემთხვევაში, თუ სარგებლობის ლიცენზიით გათვალისწინებული საქმიანობა ექვემდებარება გზმ-ის ან სკრინინგის ჩატარებას, შესაბამისად ეს ლიცენზია შეიძლება გაიყოს გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გარეშე, იმ პირობით, რომ სასარგებლო წიაღისეულის მოპოვება შესაძლებელი იქნება მხოლოდ გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღების შემდეგ და სალიცენზიო პირობებისა და გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილებით განსაზღვრული პირობების შესაბამისი შემთხვევაში უპირატესობა გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილებით განსაზღვრულ პირობებს მიენიჭება.

საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული ლიცენზიით/ნებართვით არ შეიძლება დადგინდეს გარემოსდაცვითი გადანაცვტილების სანინაღმდეგო სალიცენზიო/სანებართვო პირობები“. (კოდექსი, მუხლი 5, ნაწილი 2)

კ) სგმ -სადმი დაუქვმდებარებელი დოკუმენტების შესახებ

„სგმ-ს არ ექვემდებარება სტრატეგიული დოკუმენტი, რომელიც ეხება სახელმწიფო უსაფრთხოების უზრუნველყოფასთან ან ფორსმაჟორული სიტუაციით გამოწვეული გადაუდებელი აუცილებლობიდან გამომდინარე ღონისძიების განხორციელებასთან დაკავშირებულ საკითხებს და საფინანსო ან/და საბიუჯეტო საკითხებს“. (კოდექსი, მუხლი 21)

- საზოგადოების მონაწილეობა საქმიანობის სკრინინგის პროცესში**
 სკრინინგის საშუალებით გადანაცვების მიმღები ორგანო ადგენს ექვემდებარება თუ არა გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის მე-2 დანართის საქმიანობების ნუსხა გზმ -ს პროცედურის გავლას (კოდექსის მუხლი 7), აგრეთვე შეიძლება მიღებულ იქნას გადანაცვები და საქმიანობის განმახორციელებელს უარი ეთქვას საქმიანობის განხორციელებაზე (საფუძველი-კოდექსი, მუხლი 14, ნაწილი 1, პუნქტი ა)
- სკრინინგის განცხადებისა და მასზე თანდართული ინფორმაციული ხასიათის მასალების (კოდექსი, მუხლი 7 პუნქტი 4) რეგისტრაციიდან 3 დღის ვადაში გადანაცვების მიმღები უზრუნველყოფს ამ განცხადებისა და მასზე თანდართული მასალების დადგენილი წესით განთავსებას, აგრეთვე მისი ნაბეჭდი ეგზემპლარის და ელ.ფერსის საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით ხელმისაწვდომობას;
- საზოგადოებას უფლება აქვს, სკრინინგის განცხადების განთავსებიდან 7 დღის ვადაში, დადგენილი წესით (კოდექსი, 34-ე მუხლის ნაწილი 1) წარუდგინოს გადანაცვების მიმღებს მოსაზრებები და შენიშვნები ამ განცხადებასთან და მასზე თანდართულ საინფორმაციო ხასიათის მასალებთან დაკავშირებით.
- გადაწყვეტილების მიმღები იხილავს საზოგადოების მიერ წარმოდგენილ მოსაზრებებსა და შენიშვნებს და, შესაბამისი საფუძვლის არსებობის შემთხვევაში, მხედველობაში იღებს მათ სკრინინგის გადაწყვეტილების მიღების პროცესში.
- კოდექსის II დანართით გათვალისწინებული საქმიანობის განხორციელების შემთხვევაში საქმიანობის განმახორციელებელი უფლებამოსილია სამინისტროს წარუდგინოს სკრინინგისა და სკოპინგის ერთობლივი განცხადება კოდექსის მე-8 მუხლით გათვალისწინებულ დოკუმენტაციასთან ერთად. თუ სამინისტრო სკრინინგის პროცედურის საფუძველზე დაადგენს, რომ საქმიანობა ექვემდებარება გზმ-ს, იგი იმავე გადაწყვეტილებით, ამ კოდექსის მე-9 მუხლის შესაბამისად იწყებს ადმინისტრაციულ წარმოებას სკოპინგის დასკვნის გაცემის მიზნით. (საფუძველი-კოდექსი, მუხლი 7, ნაწილი 12)
- თუ საქმიანობის განმახორციელებელი გეგმავს ამ კოდექსის II დანართით გათვალისწინებული საქმიანობის განხორციელებას და მიაჩნია, რომ ამ საქმიანობისთვის აუცილებელია გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემა, იგი უფლებამოსილია სამინისტროს ამ კოდექსის მე-8 მუხლით დადგენილი წესით წარუდგინოს სკოპინგის განცხადება (სკრინინგის ეტაპის გავლის გარეშე). ასეთ შემთხვევაში გამოიყენება გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემისთვის ამ კოდექსით დადგენილი მოთხოვნები. (საფუძველი-კოდექსი, მუხლი 7, ნაწილი 13)
- გადაწყვეტილების მიმღები არაუადრეს 10 დღისა და არაუგვიანეს 15 დღისა (კოდექსი, მუხლი 7 ნაწილი 6) სათანადო კრიტერიუმების საფუძველზე იღებს გადაწყვეტილებას და გამოაცემს ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ - სამართლებრივ აქტს.

კოდექსის 1 დანართით გათვალისწინებული საქმიანობები

11. ნედლი ნაფთობის (გარდა საზეთ-საპოხი მასალისა) გადამუშავება;
12. ღლე-ღამეში 500 ტონა ან მეტი ქვანახშირის ან ბიტუმოვანი ფიქლის გათხიერება ან/და გაზიფიკირება.
21. მეგავატი ან მეტი სიმძლავრის თბოელექტროსადგურის ან/და წვის სხვა დანადგარის მშენებლობა და ექსპლუატაცია.
3. ატომური ელექტროსადგურის ან სხვა ბირთვული რეაქტორის განთავსება, მისი დემონტაჟისა და დეკომისიის ჩათვლით, გარდა იმ კვლევითი დანადგარისა, რომელიც გამოიყენება დაშლადი მასალების, ბირთვული სანვავის წარმოებისა და გარდაქმნისათვის, რომლის მაქსიმალური სიმძლავრე 1 კილოვატ უწყვეტ სითბურ დატვირთვას არ აღემატება.
4. ისეთ საქმიანობასთან დაკავშირებული დანადგარი, რომლის დანიშნულებაა:
 - 4.1. ბირთვული სანვავის წარმოება ან/და გამდიდრება;
 - 4.2. დასხივებული ბირთვული სანვავის ან მაღალი აქტივობის მქონე რადიოაქტიური ნარჩენების გადამუშავება;
 - 4.3. დასხივებული ბირთვული სანვავის საბოლოო განთავსება სამარხში;
 - 4.4. დასხივებული ბირთვული სანვავის ან რადიოაქტიური ნარჩენების საწარმოო ტერიტორიის გარეთ შენახვა, თუ დაგეგმილია მათი 3 წელზე მეტი ვადით შენახვა;
 - 4.5. რადიოაქტიური ნარჩენების საბოლოო განთავსება სამარხში.
5. თუჯის, ფოლადის ან/და ფეროშენადნობების წარმოება, პირველადი ან/და მეორეული დნობის ჩათვლით.
6. მეტალურგიული, ქიმიური ან ელექტროქიმიური პროცესების მეშვეობით მადნიდან, კონცენტრატებიდან ან მეორეული ნედლეულიდან ფერადი ლითონების წარმოება, გარდა საიუველირო წარმოებისა.
7. აზბესტის ამოღება, აზბესტისა და აზბესტემცველი პროდუქციის დამუშავება ან/და გარდაქმნა: წელიწადში 20 000 ტონაზე მეტი აზბესტ-ცემენტის პროდუქციის წარმოება; წელიწადში 50 ტონაზე მეტი ფრიქციული მასალის წარმოება; წელიწადში 200 ტონაზე მეტი აზბესტის სხვაგვარად გამოყენება.
8. ქიმიური მრეწველობა:
 - 8.1. ძირითადი ორგანული ნერთების წარმოება;
 - 8.2. ძირითადი არაორგანული ნერთების წარმოება;
 - 8.3. ფოსფოროვანი, ამოტოვანი ან/და კალიუმოვანი სასუქების მარტივი ან/და რთული წარმოება;
 - 8.4. მკენარეთა დაკვის საშუალებების ან/და ბიოციდების წარმოება;
 - 8.5. ქიმიური ან/და ბიოლოგიური პროცესის მეშვეობით ფარმაცევტული საშუალებების წარმოება;
 - 8.6. ასაფეთქებელი მასალის წარმოება.
9. მაგისტრალური მიწისზედა ან/და მიწისქვეშა სარკინიგზო ხაზის მშენებლობა და ექსპლუატაცია.
10. აეროპორტის მშენებლობა და ექსპლუატაცია, რომლის ძირითადი ასაფრენ-დასაფრენი ბილიკის სიგრძე 1600 მეტრი ან მეტია.
11. საერთაშორისო ან შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის საავტომობილო გზის მშენებლობა.
12. საავტომობილო გზის რეკონსტრუქცია ან/და მოდერნიზაცია, რომლის მთლიანი მონაკვეთის სიგრძე 5 კილომეტრი ან მეტია.
13. საერთაშორისო ან შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის საავტომობილო გზაზე განთავსებული გვირაბის ან/და ხიდის მშენებლობა.
14. შიდასამდინარო გზის ან პორტის მშენებლობა, სადაც ხომალდის ტვირთამწეობა 1350 ტონაზე მეტია.
15. საზღვაო პორტის, ხმელეთთან და სხვა პორტთან დაკავშირებული სატვირთო მისადგომის (გარდა საბორნე მისადგომისა) მშენებლობა და ექსპლუატაცია, რომელსაც შეუძლია მიიღოს 1350 ტონაზე მეტი წყალნაცვის ხომალდი.

**კრიტერიუმები, რომლებზე დაყრდნობითაც მიიღება
საქმიანობის სკრინინგთან დაკავშირებული გადანაცვეტილებები
(სათუქველი - კოდექსი, მუხლი 7)**

ა) საქმიანობის მახასიათებლები:

- საქმიანობის მასშტაბი;
- არსებულ საქმიანობასთან ან/და დაგეგმილ საქმიანობასთან კუმულაციური ზემოქმედება;
- ბუნებრივი რესურსების (განსაკუთრებით – წყლის, ნიადაგის, მიწის, ბიომრავალფეროვნების) გამოყენება;
- ნარჩენების წარმოქმნა;
- გარემოს დაბინძურება და ხმაური;
- საქმიანობასთან დაკავშირებული მასშტაბური ავარიის ან/და კატასტროფის რისკი;

ბ) დაგეგმილი საქმიანობის განხორციელების ადგილი და მისი თავსებადობა:

- ჭარბტენიან ტერიტორიასთან;
- შავი ზღვის სანაპირო ზოლთან;
- ტყით მჭიდროდ დატარულ ტერიტორიასთან, სადაც გაბატონებულია საქართველოს „წითელი ნუსხის“ სახეობები;
- დაცულ ტერიტორიებთან;
- კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლთან და სხვა ობიექტთან;

გ) საქმიანობის შესაძლო ზემოქმედების ხასიათი:

- ზემოქმედების ტრანსსასაზღვრო ხასიათი;
- ზემოქმედების შესაძლო ხარისხი და კომპლექსურობა.

**სკრინინგის გადანაცვეტილების მიღებისას გადანაცვეტილების მიმღები
უფლებამოსილია გამოიყენოს სახელმძღვანელო დოკუმენტი „გარემოზე
ზემოქმედების შეფასების შესახებ“.**

**კოდექსის 1 დანართით გათვალისწინებული საქმიანობების წესის
გაგრძელება:**

16. სახიფათო ნარჩენების განთავსება, ინსინერაცია ან/და ქიმიური დამუშავება.
17. დღე-ღამეში 100 ტონაზე მეტი არაქაახიფათო ნარჩენის განთავსება, ინსინერაცია ან/და ქიმიური დამუშავება.
18. მიწისქვეშა წყლის ამოტუმბვის ან მიწისქვეშა წყლის ხელოვნური შექცების სამუშაოების წარმოება, როდესაც ამოსატუმბავი და ჩასატუმბავი წყლის მოცულობა წელიწადში 10 მილიონი მ³ ან მეტია.
19. წყლის მდინარის აუზებს შორის გადავლება (გარდა სასმელი წყლის მიღებით გადატანისა):
 - 19.1. როდესაც წყლის გადავლება წყლის ნაკლებობის თავიდან ასაცილებლად ხორციელდება და გადავდებული წყლის მოცულობა წელიწადში 20 მილიონ მ³-ზე მეტია;
 - 19.2. ყველა სხვა შემთხვევაში, როდესაც იმ მდინარის საშუალო მრავალწლიური ჩამონადენი, რომლიდანაც წყალი გადანაწილდება, წელიწადში 2 000 მილიონ მ³-ზე მეტია და გადატანილი წყლის ხარჯი მდინარის მრავალწლიური მინიმალური ხარჯის 5%-ს აღემატება.
20. ურბანული ჩამონარე წყლის გამწმენდი ნაგებობის მშენებლობა 50 000-იანი ან მეტი მოსახლეობისათვის, შესაბამისი წარმადობით.
21. კაშხლის ან/და სხვა ნაგებობის მშენებლობა და ექსპლუატაცია, რომელიც წყლის შესაკავებლად ან მუდმივად დასაგროვებლად გამოიყენება და რომლის მიერ შეკავებული ან დაგროვებული წყლის მოცულობა 50 000 მ³-ზე მეტია.
22. 5 მეგავატი ან მეტი სიმძლავრის ჰიდროელექტროსადგურის მშენებლობა ან/და ექსპლუატაცია.
23. 800 მილიმეტრი ან მეტი დიამეტრის და 40 კილომეტრზე მეტი სიგრძის მილსადენის მშენებლობა და ექსპლუატაცია ნავთობის, გაზის ან ქიმიური ნაერთების ტრანსპორტირებისათვის, აგრეთვე გეოლოგიური დასაწყობების მიზნით ნახშირბადის დიოქსიდის (CO₂) ტრანსპორტირებისათვის.
24. მეფრინველეობის ფერმა (85 000-ზე მეტი სადგომით წინილებისათვის ან/და 60 000-ზე მეტი სადგომით ქათმებისათვის) ან/და მელორეობის ფერმა (10 000-ზე მეტი სადგომით გოჭებისათვის (30 კილოგრამზე ნაკლები) ან/და 6000-ზე მეტი სადგომით ღორებისათვის (30 კილოგრამზე მეტი)).
25. მერქნისგან ან მსგავსი ბოჭკოვანი მასალისგან ცელულოზის წარმოება, დღე-ღამეში 200 ტონაზე მეტი ქაღალდის ან/და მუყაოს წარმოება.
26. წიაღისეულის ღია კარიერული წესით მოპოვება, როდესაც მოპოვების ადგილის ზედაპირი 25 ჰექტარზე მეტია.
27. ტორფის მოპოვება, როდესაც მოპოვების ადგილის ზედაპირი 150 ჰექტარზე მეტია.
28. 220 კილოვოლტი ან მეტი ძაბვის მიწისზედა ან/და მიწისქვეშა ელექტროგადამცემი ხაზის გაყვანა, რომლის სიგრძე 15 კილომეტრზე მეტია.
29. 1 000 მ³ ან მეტი ჯამური მოცულობის წიაღისეული საწვავის ან/და ქიმიური პროდუქტების საცავის მოწყობა და ექსპლუატაცია.
30. ნახშირბადის დიოქსიდის (CO₂) გეოლოგიური დასაწყობება.
31. წელიწადში 1.5 მეგატონა ან მეტი ნახშირბადის დიოქსიდის (CO₂) მოპოვება.

საზოგადოების მონაწილეობა განსახორციელებელი საქმიანობის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების (გზმ) პროცესის სკოპინგის პროცედურაში

- გზმ-ს პროცესში სკოპინგის პროცედურა, განსაზღვრავს გზმ-ისთვის მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალს და ამ ინფორმაციის გზმ-ის ანგარიშში ასახვის საშუალებებს (კოდექსი, მუხლი 3 პუნქტი ს)
- ამავე პროცედურის დასრულების შემდეგ გადანყვეტილების მიმღები ორგანო უფლებამოსილია მიიღოს გადანყვეტილება საქმიანობის განხორციელებაზე უარის თქმის შესახებ (საფუძველი კოდექსი, მუხლი 14, ნაწილი 1, პუნქტი ა)

საქმიანობის სკოპინგის პროცედურა:

1. სკოპინგის განცხადებასა და მასზე თანდართული სკოპინგის ანგარიშის რეგისტრაციიდან 3 დღის ვადაში გადანყვეტილების მიმღები ორგანო უზრუნველყოფს სკოპინგის განცხადებისა და სკოპინგის ანგარიშის დადგენილი წესით განთავსებას, ხოლო მოთხოვნის შემთხვევაში – მათი ნაბეჭდი ეგზემპლარების ან ელექტრონული ვერსიების საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით ხელმისაწვდომობას (საფუძველი - კოდექსის მუხლი 8, ნაწილი 2);
2. საზოგადოებას უფლება აქვს სკოპინგის განცხადების დადგენილი წესით განთავსებიდან 15 დღის ვადაში გადანყვეტილების მიმღებ ორგანოს წარუდგინოს მოსაზრებები და შენიშვნები სკოპინგის ანგარიშთან დაკავშირებით კოდექსის 34-ე მუხლის შესაბამისად;
3. სკოპინგის განცხადების დადგენილი წესით განთავსებიდან არაუადრეს მე-10 დღისა და არაუგვიანეს მე-15 დღისა გადანყვეტილების მიმღები ორგანო უზრუნველყოფს სკოპინგის ანგარიშის საჯარო განხილვას;
4. საჯარო განხილვის შესახებ ინფორმაცია უნდა გამოქვეყნდეს საჯარო განხილვის ჩატარებამდე არაუგვიანეს 10 დღისა, კოდექსის 32-ე მუხლის შესაბამისად ;
5. გადანყვეტილების მიმღები ორგანო სკოპინგის დასკვნის დამტკიცებამდე უზრუნველყოფს ადმინისტრაციულ წარმოებაში კომპეტენციის ფარგლებში საქართველოს კულტურისა და სპორტის სამინისტროს სხვა ადმინისტრაციული ორგანოს სახით მონაწილეობას საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 84-ე მუხლით დადგენილი წესით (კოდექსი, მუხლი 9 ნაწილი 5).
6. გადანყვეტილების მიმღები ორგანოს ხელმძღვანელი სკოპინგის განცხადებას რეგისტრაციიდან არაუადრეს 26 დღისა და არაუგვიანეს 30 დღისა (კოდექსი, მუხლი 9, ნაწილი 4) სათანადო კრიტერიუმების საფუძველზე იღებს გადანყვეტილებას, გამოსცემს ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ - სამართლებრივ აქტს და პროცედურის დასრულებიდან 5 დღის ვადაში უზრუნველყოფს სკოპინგის ანგარიშის, სკოპინგის დასკვნის ან/და საქმიანობის განხორციელებაზე უარის თქმის შესახებ გადანყვეტილების დადგენილი წესით განთავსებას (საფუძველი-კოდექსი, მუხლი 9, ნაწილი 9).
7. თუ საქმიანობის განმახორციელებელი სკოპინგის დასკვნის დამტკიცებიდან 2 წლის ვადაში ვერ მიიღებს გარემოსდაცვით გადანყვეტილებას ამ კოდექსით გათვალისწინებული პროცედურების შესაბამისად, სკოპინგის დასკვნის დამტკიცების შესახებ გადანყვეტილების მიმღები ორგანოს ხელმძღვანელის ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი ძალადაკარგულად ცხადდება (საფუძველი - კოდექსის, მუხლი 9 ნაწილი 7);

კოდექსის 2 დანართით გათვალისწინებული საქმიანობები:

1. **სოფლის მეურნეობა, სატყეო მეურნეობა და აკვაკულტურა:**
 - 1.1. 10 ჰექტარი ან მეტი ფართობის სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულებს მიწის არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულებით გამოყენება;
 - 1.2. 10 ჰექტარი ან მეტი ფართობის ყაშირი მიწების სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულებით გამოყენება;
 - 1.3. სამელიორაციო სისტემის მონყობა და ექსპლუატაცია;
 - 1.4. 500 ჰექტარი ან მეტი ფართობის ტყის გაშენება ან/და 50 ჰექტარი ან მეტი ფართობის ტყის გაჩეხა სხვა კატეგორიის მიწად გარდაქმნისა და გამოყენების მიზნით;
 - 1.5. 500 ან მეტი მსხვილფეხა შინაური პირუტყვისათვის განკუთვნილი სადგომის მშენებლობა;
 - 1.6. წელიწადში 40 ტონაზე მეტი წარმადობის თევზსამენი მეურნეობის მონყობა;
 - 1.7. ზღვის ფართობის ათვისება (ხელოვნური კუნძულის, ნახევარკუნძულის და ა. შ. შექმნა).
2. **მოპოვებითი მრეწველობა და ბურღვითი სამუშაოები:**
 - 2.1. ტორფის ან მყარი სასარგებლო წიაღისეულის (გარდა ქვიშა-ხრეშისა) ღია კარიერული წესით მოპოვება, როდესაც მოპოვების ადგილის ზედაპირი 10 ჰექტარზე მეტია;
 - 2.2. სასარგებლო წიაღისეულის მინისქვეშა მოპოვება (მათ შორის, მინისქვეშა მტკნარი წყლის სამეწარმეო მიზნით მოპოვება), როდესაც მოსაპოვებელი რესურსის მოცულობა წელიწადში 100 000 მ³-ზე მეტია (გარდა ნაფთობისა და ბუნებრივი აირის მოპოვებისა ან მინისქვეშა წყლის პირადი მოხმარების მიზნით გამოყენებისა);
 - 2.3. სასარგებლო წიაღისეულის ზღვიდან მოპოვება;
 - 2.4. ბურღვითი სამუშაოები თერმული (თბოენერგეტიკული დანიშნულებს) წყლის მოპოვების მიზნით;
ნარჩენების შენახვის მიზნით;
 - 2.6. ბურღვითი სამუშაოები მინისზედა საწარმოო ნაგებობის გამოყენებით ნახშირის, მადნის ან ბიტუ-მოვანი ფიქლის მოპოვების მიზნით.
3. **ენერჯის წარმოება:**
 - 3.1. წვის დანადგარი 2 მეგავატი ან მეტი სიმძლავრის ელექტროენერჯის წარმოებისათვის;
 - 3.2. საწარმოო დანადგარი ორთქლისა და ცხელი წყლის წარმოებისათვის (გარდა ნაფთობისა და გაზის ოპერაციებთან დაკავშირებული ორთქლისა და ცხელი წყლის დანადგარისა), როდესაც განაშენიანების ფართობი 0.5 ჰექტარზე მეტია, ხოლო მათი გამომუშავება 50 მეგავატს აღემატება;
 - 3.3. 5 კილომეტრი ან მეტი სიგრძის მილსადენის განთავსება გაზის, ორთქლისა და ცხელი წყლის გატარებისათვის;
 - 3.4. 35 კილოვოლტი ან მეტი ძაბვის მინისზედა ან/და მინისქვეშა ელექტროგადამცემი ხაზის გაყვანა, 110 კილოვოლტი ან მეტი ძაბვის ქვესადგურის განთავსება;
 - 3.5. 100 მ3 ან მეტი მოცულობის წიაღისეული საწვავის თხევადი ან/და ბუნებრივი აირის მინისზედა ან/და მინისქვეშა საცავის მონყობა და ექსპლუატაცია;
 - 3.6. ნახშირის ან/და ლიგნიტის ბრიკეტირება;
 - 3.7. რადიოაქტიური ნარჩენების დამუშავება ან/და შენახვა;
 - 3.8. 2 მეგავატიდან 5 მეგავატამდე სიმძლავრის ჰიდროელექტროსადგურის მშენებლობა და ექსპლუატაცია;
 - 3.9. დანადგარი ქარის ან/და ზღვის ტალღების ენერჯის მეშვეობით ელექტროენერჯის წარმოებისათვის.
4. **ლითონების წარმოება და დამუშავება:**
 - 4.1. თუჯის ან ფოლადის დნობა პროდუქციის წარმოების მიზნით;
 - 4.2. შავი ლითონის დამუშავება: ლითონის ცხლად დამუშავება, სამჭედლო გრდემლით, დამცავი ლითონის ფენით დაფარვა წელიწადში 50 ტონა ან მეტი წარმადობით;
 - 4.3. თერადი ლითონის (გარდა ძვირფასი ლითონისა) დნობა წელიწადში 20 ტონა ან მეტი წარმადობით;

რას უნდა მოიცავდეს გზმ-ის პროექტის სკოპინგის ანგარიში

- ა) დაგეგმილი საქმიანობის მოკლე აღწერას, კერძოდ, ზოგად ინფორმაციას:
 - ა.ა) დაგეგმილი საქმიანობის განხორციელების ადგილის შესახებ, GIS (გეოინფორმაციული სისტემები) კოორდინატების მიითითებით (shp-ფაილთან ერთად);
 - ა.ბ) დაგეგმილი საქმიანობის ფიზიკური მახასიათებლებს (სიმძლავრე, მასშტაბი, სანარმოო პროექტი; შესაძლო სანარმოებელი პროდუქციის ოდენობა და სხვა) შესახებ;
 - ა.გ) დაგეგმილი საქმიანობისა და მისი განხორციელების ადგილის ალტერნატივების შესახებ;
- ბ) ზოგად ინფორმაციას გარემოზე შესაძლო ზემოქმედების და მისი სახეების შესახებ, რომლებიც შესწავლილი იქნება გზმ-ის პროექტში, მათ შორის:
 - ბ.ა) ინფორმაციას დაკულ ტერიტორიებზე ზემოქმედების შესახებ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში);
 - ბ.ბ) ინფორმაციას შესაძლო ტრანსსასაზღვრო ზემოქმედების შესახებ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში);
 - ბ.გ) ინფორმაციას დაგეგმილი საქმიანობის განხორციელებით ადამიანის ჯანმრთელობაზე, სოციალურ გარემოზე, კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლსა და სხვა ობიექტზე შესაძლო ზემოქმედების შესახებ;
- გ) ინფორმაციას ჩასატარებელი საბაზისო/საძიებო კვლევებისა და გზმ-ის ანგარიშის მომზადებისთვის საჭირო მეთოდებს შესახებ;
- დ) საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი მოთხოვნების შესაბამისად შედგენილ საბადოს დამუშავების ვეგმას (მათ შორის, რეკულტურაციის პროექტს), საჭიროების შემთხვევაში;
- ე) ზოგად ინფორმაციას იმ ღონისძიებების შესახებ, რომლებიც გათვალისწინებული იქნება გარემოზე მნიშვნელოვანი უარყოფითი ზემოქმედების თავიდან აცილებისათვის, შემცირებისათვის ან/და შერბილებისათვის“. (კოდექსის მუხლი 8, ნაწილი 3)

სკოპინგის დასკვნის გაცემისას შესაძლებელია გამოყენებული იქნას სახელმძღვანელო დოკუმენტი „გარემოზე ზემოქმედების შეფასების შესახებ“.

კოდექსის 2 დანართით გათვალისწინებული საქმიანობების ნუსხის გაგრძელება:

- 4.4. ელექტროლიტური ან ქიმიური პროცესის გამოყენებით 10 მ3 ან მეტი მოცულობის ავტო მობილური ან/და პლასტიკური მასალის ზედაპირული წმენდა;
- 4.5. მანქანათმშენებლობა (ძრავიანი სატრანსპორტო საშუალებების აწყობა) და სატრანსპორტო საშუალებების ძრავის წარმოება;
- 4.6. გემთმშენებლობა;
- 4.7. საჰაერო ხომალდის მშენებლობა;
- 4.8. ლითონის ასაფეთქებელი ნივთიერებებით გამოწნება;
- 4.9. ლითონმშენებლობის მანქანების გამოწნვა და აგლომერირება.
5. **მინერალური ნედლეულის გადამამუშავება:**
 - 5.1. სპარგებლო წილისფულის გადამამუშავება;
 - 5.2. ქვანახშირის დაკოქსება;
 - 5.3. ასფალტის წარმოება;
 - 5.4. ცემენტის, კირის, გაყის ან/და თაბაშირის წარმოება;
 - 5.5. აბზესტის ან/და აბზესტემცველი პროდუქციის წარმოება;
 - 5.6. მინის ან/და მინის პროდუქციის (მათ შორის, მინის ბოჭკოს) წარმოება;
 - 5.7. კერამიკული თიხის წარმოება (გარდა ტრადიციული ნესით საოჯახო მყარ ნივთიერებაში წარმოებისა), კერამიკული პროდუქციის (კერამიკ კრამიტის, აგურის, ცეცხლგამძლე აგურის, ფილის ან ფაიფურის) წარმოება.
6. **ქიმიური წარმოება:**
 - 6.1. შუალედური პროდუქტის ქიმიური დამუშავებით ქიმიური ნივთიერების წარმოება;
 - 6.2. ფარმაცევტული პროდუქტების, საღებავების, ლაქების, პეროქსიდის, ელასტომერის ან/და პლასტიკური მასალის წარმოება;
 - 6.3. ნავთობისა და ნავთობპროდუქტის, ნავთობქიმიური ან/და ქიმიური პროდუქტის საცავის მოწყობა და ექსპლუატაცია.
7. **სურსათის წარმოება:**
 - 7.1. წელიწადში 25 000 ტონა ან მეტი მცენარეული ან/და ცხოველური ცხიმის წარმოება;
 - 7.2. ცხოველური ან/და მცენარეული პროდუქტის დაკონსერვება წელიწადში 25 000 ტონა ან მეტი პროდუქციის წარმოების მიზნით;
 - 7.3. დღე-ღამეში 20 ტონაზე მეტი რძის პროდუქტის წარმოება;
 - 7.4. დღე-ღამეში 100 ტონაზე მეტი ლუდისა და ალაოს წარმოება;
 - 7.5. დღე-ღამეში 3 ტონაზე მეტი საკონდიტრო პროდუქციის წარმოება;
 - 7.6. ცხოველთა სპასკლავის მოწყობა და ექსპლუატაცია, სადაც დღე-ღამეში 30 ან მეტი ცხოველი იფლავება;
 - 7.7. წელიწადში 5 000 ტონა ან მეტი სახამებლის სამრეწველო წარმოება;
 - 7.8. წელიწადში 5 000 ტონაზე მეტი თევზის გადამამუშავება;
 - 7.9. დღე-ღამეში 25 ტონა ან მეტი შაქრის წარმოება.
8. **ტექსტილის, ტყავის, ქაღალდის წარმოება:**
 - 8.1. დღე-ღამეში 10 ტონა ან მეტი ქაღალდის ან/და მუყაოს წარმოება;
 - 8.2. დღე-ღამეში 1 ტონაზე მეტი ტექსტილის ან/და საფეიქრო ბოჭკოს წინასწარი დამუშავება (რეცხვა-გახამება, მერსერიზაცია) ან/და ლებვა;
 - 8.3. ტყავის თრიმლვა/დამუშავება;
 - 8.4. ცელულოზის დამუშავება.
9. **ინფრასტრუქტურული პროექტები:**
 - 9.1. 10 ჰექტარზე მეტ ფართობზე სამრეწველო სანარმოთა კომპლექსის განთავსება;
 - 9.2. 10 ჰექტარზე მეტი განამწიანების ფართობის მქონე ურბანული განვითარების პროექტი (მათ შორის, საავტომობილო ცენტრისა და 1 000 ავტომობილის ტევადობის ავტოპარკის მოწყობა);
 - 9.3. საკონტინერო ტერმინალისა და მასთან დაკავშირებული სარკინიგზო ხაზის მშენებლობა და ექსპლუატაცია;

საზოგადოების მონაწილეობა გარემოსდაცვითი გადანაცვების მიღებასთან დაკავშირებულ ადმინისტრაციულ პროცედურაში:

- არემოსდაცვითი გადანაცვების მიღების თაობაზე განცხადების (შემდეგში განცხადება), აგრეთვე მასზე თანდართული გზმ-ს ანგარიშისა და სხვა დოკუმენტების (კოდექსი, მუხლი 11) რეგისტრაციიდან 3 დღის ვადაში გადანაცვების მიმღები ორგანო უზრუნველყოფს დადგენილი წესით მათ განთავსებას, ხოლო მოთხოვნის შემთხვევაში – მათი ნაბეჭდი ეგზემპლარების საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით ხელმისაწვდომობას (საფუძველი - კოდექსის მუხლი 11, ნაწილი 3);
- საქმიანობის განმახორციელებელი უფლებამოსილია ერთი განცხადებით მოითხოვოს კოდექსით გათვალისწინებულ რამდენიმე საქმიანობასთან დაკავშირებით ერთი გარემოსდაცვითი გადანაცვების მიღება იმ შემთხვევაში, თუ ეს საქმიანობები არსებითად ურთიერთდაკავშირებულია. (საფუძველი - კოდექსი, მუხლი 11, ნაწილი 4)
- საზოგადოებას უფლება აქვს განცხადების დადგენილი წესით განთავსებიდან 40 დღის ვადაში გადანაცვების მიმღებ ორგანოს წარუდგინოს მოსაზრებები და შინიშვნები გზმ-ს ანგარიშთან დაკავშირებით კოდექსის 34-ე მუხლის შესაბამისად;
- განცხადების რეგისტრაციიდან 3 დღის ვადაში, გზმ-ის ანგარიშის განხილვის მიზნით გადანაცვების მიმღები ორგანოს ხელმძღვანელი ქმნის კოდექსის 42-ე მუხლით გათვალისწინებულ საექსპერტო კომისიას. საექსპერტო კომისია ამზადებს და შექმნიდან 40 დღის ვადაში გადანაცვების მიმღებ ორგანოს წარუდგენს ექსპერტის დასკვნას გზმ-ის ანგარიშის შესახებ.
- განცხადების დადგენილი წესით განთავსებიდან (კოდექსის მე-11 მუხლის მე-3 ნაწილი) არაუადრეს 25-ე დღისა და არაუგვიანეს 30 დღისა გადანაცვების მიმღები ორგანო უზრუნველყოფს გზმ-ს ანგარიშის საჯარო განხილვას (საფუძველი-კოდექსი, მუხლის 12 ნაწილი 5);
- საჯარო განხილვის შესახებ ინფორმაცია უნდა გამოქვეყნდეს საჯარო განხილვის ჩატარებამდე არაუგვიანეს 20 დღისა, კოდექსის 32-ე მუხლის შესაბამისად ;
- გადანაცვების მიმღები ორგანო გარემოსდაცვითი გადანაცვების ან საქმიანობის განხორციელებაზე უარის თქმის შესახებ გადანაცვების გაცემამდე უზრუნველყოფს ადმინისტრაციულ წარმოებაში კომპეტენციის ფარგლებში საქართველოს კულტურისა და სპორტის სამინისტროს სხვა ადმინისტრაციული ორგანოს სახით მონაწილეობას საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 84-ე მუხლით დადგენილი წესით (საფუძველი - კოდექსი, მუხლი 12 ნაწილი 8).
- გადანაცვების მიმღები ორგანოს ხელმძღვანელი არაუადრეს 51-ე დღისა და არაუგვიანეს 55 დღისა (საფუძველი - კოდექსი, მუხლი 12 ნაწილი 9) სათანადო კრიტერიუმების საფუძველზე იღებს გადანაცვებებს, გამოსცემს ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ - სამართლებრივ აქტს და აქტის გამოცემიდან 5 დღის ვადაში უზრუნველყოფს გზმ-ს ანგარიშში, ექსპერტის დასკვნის, გარემოსდაცვითი გადანაცვების გაცემის ან საქმიანობის განხორციელებაზე უარის თქმის შესახებ გამოცემული სამართლებრივი აქტის და საზოგადოების მონაწილეობის შედეგების შესახებ ინფორმაციის დადგენილი წესით განთავსებას და ნაბეჭდი ეგზემპლარის ხელმისაწვდომობას. (საფუძველი—კოდექსი, მუხლი 12 ნაწილი 10).
- გარემოსდაცვითი გადანაცვების მიღება განუსაზღვრელი ვადით გაიცემა, თუ საქმიანობის განმახორციელებელი 5 წლის ვადაში არ დაინცემს ამ გადანაცვებით გათვალისწინებულ საქმიანობას, გადანაცვების მიმღები ორგანო გარემოსდაცვით გადანაცვებას ძალადაკარგულად აცხადებს. (საფუძველი - კოდექსი, მუხლი 12 ნაწილი 11);
- "საქმიანობის განმახორციელებელი უფლებამოსილია გარემოსდაცვითი გადანაცვების მიღება სრულად ან ნაწილობრივ სხვა პირს გადასცეს, თუ ეს არ ეწინააღმდეგება ამ გადანაცვებით გათვალისწინებული საქმიანობის არსს, განსაზღვრულ პირობებს ან/და საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილ მოთხოვნებს. გარემოსდაცვითი გადანაცვების გადაცემა გულისხმობს როგორც უფლებების, ისე შესაბამისი მოვალეობების გადაცემას." (კოდექსი-მუხლი 15, ნაწილი 1)

კოდექსის 2 დანართით გათვალისწინებული საქმიანობების ნუსხის გავრცელება:

- 9.4. აეროდრომის მშენებლობა;
- 9.5. საზღვაო ნაუსადგურისა და მასთან დაკავშირებული შენობა-ნაგებობის მშენებლობა, რომლის საპროექტო განაშენიანების ფართობი 1 ჰექტარზე მეტია;
- 9.6. 2 კილომეტრი ან მეტი სიგრძის საკანალიზაციო სისტემის მოწყობა, საკანალიზაციო სისტემის 5 ჰექტარზე ან მეტი განაშენიანების მქონე ფართობზე მოწყობა;
- 9.7. შიდასამდინარო გზის მოწყობა;
- 9.8. წყალდიდობისა და დატბორვის საწინააღმდეგო სამუშაოები;
- 9.9. კაშხლის ან/და სხვა ნაგებობის/მოწყობილობის მშენებლობა, რომლის მშენებლობა მიზანშეწონილია წყლის შეკავების ან წყლის გრძელვადიანი დაგროვების მიზნით და რომლის მიერ შეკავებული ან დაგროვებული წყლის მოცულობა 10 000 მ³-ზე მეტია;
- 9.10. მგზავრების ტრანსპორტირებისათვის განკუთვნილი ტრამვაის ან/და საბაგირო ხაზის მშენებლობა;
- 9.11. 5 კილომეტრზე მეტი სიგრძის მილსადენის გაყვანა ნავთობის, გაზის ან ნახშირბადის დიოქსიდის (CO₂) ტრანსპორტირების მიზნით;
- 9.12. 1 ჰექტარზე ან მეტ ფართობზე 5 კილომეტრი ან მეტი სიგრძის წყალსატარი აკვედუკის განთავსება;
- 9.13. ნაპირდაცვითი და სანაპირო ზოლის ეროზიის შესაკავებლად ან/და სანაპირო ზოლის აღდგენის მიზნით გათვალისწინებული სამუშაოები, აგრეთვე საზღვაო სამუშაოები, რომლებითაც შეიძლება სანაპიროს შეკვლა მშენებლობის მეშვეობით (კერძოდ, დამბის, ჭებირის, მიწაყრილის განთავსება და ზღვისგან დაცვის სხვა სამუშაოები), გარდა მათი სარეკონსტრუქციო სამუშაოებისა.
10. **სხვა პროექტები:**
 - 10.1. 15 ჰექტარი ან მეტი ფართობის მქონე ტერიტორიაზე ავტომობილის მუდმივი სარბოლო და საცდელი გზების მოწყობა;
 - 10.2. ნარჩენების განთავსება;
 - 10.3. ნარჩენების აღდგენა, გარდა არასახიფათო ნარჩენების წინასწარი დამუშავებისა;
 - 10.4. სახიფათო ნარჩენების წინასწარი დამუშავება;
 - 10.5. 10 ტონაზე მეტი სახიფათო ნარჩენის დროებითი შენახვის ობიექტის მოწყობა;
 - 10.6. ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობის მოწყობა და ექსპლუატაცია;
 - 10.7. შლამსაცავის მოწყობა და ექსპლუატაცია;
 - 10.8. ფეთქებადი ნივთიერებების აღდგენა ან განადგურება.
11. **ტურიზმი და დასვენება:**
 - 11.1. 5 ჰექტარზე ან მეტ ფართობზე სამთო-სათხილამურო ან/და საბაგირო ტრასის მოწყობა;
 - 11.2. ქალაქგარეთ 10 ჰექტარზე მეტ ფართობზე დასასვენებელი კომპლექსური დასახლებების (მათ შორის, სასტუმროსა და მასთან დაკავშირებული ნაგებობის) მშენებლობა;
 - 11.3. 5 ჰექტარზე ან მეტ ფართობზე მუდმივი საბანაკო და საქარავნო ადგილების მოწყობა;
 - 11.4. 10 ჰექტარზე ან მეტ ფართობზე გასართობი პარკის (მათ შორის, ატრაქციონების პარკის) გაშენება.

შენიშვნა: ამ კოდექსის I და II დანართებით გათვალისწინებული ერთი და იმავე შინაარსის საქმიანობები, რომელთათვისაც დანესებულია განსხვავებული ზღვრები, I დანართის შემთხვევაში ექვემდებარება გზმ-ის პროცედურას, ხოლო II დანართის შემთხვევაში – სკრინინგის პროცედურას (გარდა ამ კოდექსის მე-7 მუხლის მე-13 ნაწილით გათვალისწინებული შემთხვევისა).

რას უნდა მოიცავდეს გზმ-ის ანგარიში

- ა) დაგეგმილი საქმიანობის აღწერას, კერძოდ:
- ა.ა) საქმიანობის განხორციელების ადგილას აღწერას, GIS (გეოინფორმაციული სისტემები) კოორდინატების მითითებით (shp-ფაილთან ერთად), აგრეთვე დაგეგმილი საქმიანობისთვის გარემოს არსებული მდგომარეობის აღწერას;
 - ა.ბ) ინფორმაციას მიწის კატეგორიისა და მიწათსარგებლობის ფორმის შესახებ, როგორც მშენებლობის, ისე ექსპლუატაციის ეტაპზე;
 - ა.გ) ინფორმაციას დაგეგმილი საქმიანობის ფიზიკური მახასიათებლების (სიმაღლე, მასშტაბი და სანარმოო პროცესი, მათ შორის, შესაძლო სანარმოებელი პროდუქციის ოდენობა, მოთხოვნილი ენერჯია, წარმოებისას გამოსაყენებელი მასალა და ბუნებრივი რესურსები და სხვა) შესახებ;
 - ა.დ) ინფორმაციას სადემონტაჟო სამუშაოებისა და მეთოდების შესახებ (საჭიროების შემთხვევაში);
 - ა.ე) ინფორმაციას მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ეტაპებზე შესაძლო უარყოფითი შედეგების და ემისიების (როგორებიცაა წყლის, ჰაერის, მიწის და ნიაღვრეულ დაბინძურება, ხმაური, ვიბრაცია, ელექტრომაგნიტური გამოსხივება, სითბური გამოსხივება, რადიაცია) შესახებ;
 - ა.ვ) ინფორმაციას იმ ნარჩენების სახეების, მახასიათებლებისა და რაოდენობის შესახებ, რომლებიც შესაძლოა წარმოიქმნას მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ეტაპებზე, აგრეთვე, საჭიროების შემთხვევაში, ნარჩენების მართვის სფეროში მოქმედი ნორმატიული აქტებით განსაზღვრულ დამატებით ინფორმაციას;
- ბ) ინფორმაციას გარემოს დაცვის მიზნით შემოთავაზებული დაგეგმილი საქმიანობისა და მისი განხორციელების ადგილის ყველა გონივრული ალტერნატივის შესახებ, შესაბამისი დასაბუთებით, მათ შორის, უმოქმედობის (ნულოვანი) ალტერნატივის შესახებ, რომელიც გულისხმობს საქმიანობის განუხორციელებლობის შემთხვევაში გარემოს არსებული მდგომარეობის ბუნებრივად განვითარების აღწერას, რომლის შეფასებაც შესაძლებელია არსებული ინფორმაციის გამოყენებით და მეცნიერულ ცოდნაზე დაყრდნობით;
- გ) ინფორმაციას დაგეგმილი საქმიანობის განხორციელებისას გარემოზე შესაძლო მნიშვნელოვანი ზემოქმედების შესახებ, მათ შორის, მოსახლეობაზე, ადამიანის ჯანმრთელობაზე, ბიომრავალფეროვნებაზე (მათ შორის, მცენარეთა და ცხოველთა სახეობები, ჰაბიტატები, ეკოსისტემები), წყალზე (მათ შორის, ჰიდრომორფოლოგიური ცვლილებები, რაოდენობა, ხარისხი), ჰაერზე, ნიადაგზე (მათ შორის, ნიადაგის მოხსნა), მიწაზე (მათ შორის, ორგანული ნივთიერებები, ეროზია, დატკეპნა, დეგრადაცია), კლიმატზე (მათ შორის, სათბურის გაზების ემისია), ლანდშაფტზე, კულტურულ მემკვიდრეობაზე (მათ შორის, არქიტექტურული და არქეოლოგიური ასპექტები) და მატერიალურ ფასეულობებზე ზემოქმედების შესახებ;
- დ) ინფორმაციას ამ ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებულ კომპონენტებსა და მათ ურთიერთქმედებაზე დაგეგმილი საქმიანობის განხორციელებით შესაძლო პირდაპირი და არაპირდაპირი, კუმულაციური, ტრანსსასაზღვრო, მოკლევადიანი და გრძელვადიანი, პოზიტიური და ნეგატიური ზემოქმედების შესახებ, რომელიც გამწვანებულია:
- დ.ა) დაგეგმილი საქმიანობისთვის საჭირო სამშენებლო სამუშაოებით, მათ შორის, საჭიროების შემთხვევაში, სადემონტაჟო სამუშაოებით;
 - დ.ბ) ბუნებრივი რესურსების (განსაკუთრებით – წყლის, ნიადაგის, მიწის, ბიომრავალფეროვნების) გამოყენებით, ამ რესურსების ხელმისაწვდომობის გათვალისწინებით;
 - დ.გ) გარემოს დამაბინძურებელი ფაქტორების ემისიით, ხმაურით, ვიბრაციით, რადიაციით, ნარჩენების განთავსებითა და აღდგენით;
 - დ.დ) გარემოზე, ადამიანის ჯანმრთელობაზე ან კულტურულ მემკვიდრეობაზე ზემოქმედების რისკებით (მაგალითად, ავარიის ან კატასტროფის შემთხვევაში);
 - დ.ე) სხვა, არსებულ საქმიანობასთან ან დაგეგმილ საქმიანობასთან კუმულაციური ზემოქმედებით;
 - დ.ვ) საქმიანობის კლიმატზე ზემოქმედებით და კლიმატის ცვლილებით განპირობებული საქმიანობის მონაცვლადობით;
 - დ.ზ) გამოყენებული ტექნოლოგიით, მასალით ან/და ნივთიერებით

რას უნდა მოიცავდეს გზმ-ის ანგარიში (ვაგრძელება)

- ე) ინფორმაციას დაგვემძლი საქმიანობის განხორციელების შედეგად შესაძლო ინციდენტების განსაზღვრისა და მათი შედეგების შეფასების შესახებ, მათ შორის, ავარიულ სიტუაციებში რეაგირების სამოქმედო გეგმას;
- ვ) სამოქმედო გეგმას დაგვემძლი საქმიანობის განხორციელებით გამოწვეული გარემოსა და ადამიანის ჯანმრთელობაზე უარყოფითი ზემოქმედების შედეგების, მათი თავიდან აცილების, შემცირების, შერბილებისა და კომპენსაციის ღონისძიებათა შესახებ. ინფორმაცია უნდა მოიცავდეს როგორც საქმიანობის განხორციელების, ისე შემდგომი ექსპლუატაციის ეტაპებს;
- ზ) გარემოზე შეუქცევი ზემოქმედების შეფასებას და მისი აუცილებლობის დასაბუთებას, რაცკულისხმობს გარემოზე შეუქცევი ზემოქმედებით გამოწვეული დანაკარგისა და მიღებული სარგებლის ურთიერთშენიშნას გარემოსდაცვით, კულტურულ, ეკონომიკურ და სოციალურ ჭრილში;
- თ) ინფორმაციას დაგვემძლი საქმიანობის შეწყვეტის შემთხვევაში ამ საქმიანობის დაწყებამდე არსებული გარემოს მდგომარეობის აღდგენის საშუალებების შესახებ;
- ი) დაგვემძლი საქმიანობის განხორციელებით გამოწვეული გარემოზე მნიშვნელოვანი ზემოქმედების აღწერას, რომელიც განპირობებულია ავარიისა და კატასტროფის რისკის მიმართ საქმიანობის მოწყვლადობით;
- კ) სკოპინგის ეტაპზე საზოგადოების ინფორმირებისა და მის მიერ წარმოდგენილი მოსაზრებებისა და შენიშვნების შეფასებას;
- ლ) ინფორმაციას კვლევების მეთოდოლოგიის და გარემოს შესახებ ინფორმაციის წყაროების თაობაზე;
- მ) ამ ნაწილის „ა“-„ლ“ ქვეუბნებში გათვალისწინებული ინფორმაციის მოკლე არატექნიკურ რეზიუმეს, საზოგადოების ინფორმირებისა და მონაწილეობის უზრუნველსაყოფად.

გზმ-ის ანგარიშს უნდა დაერთოს:

- ა) საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი მოთხოვნების შესაბამისად შედგენილი საბადოს დამუშავების გეგმა (მათ შორის, რეკულტურაციის პროექტი), საჭიროების შემთხვევაში;
- ბ) ინფორმაცია იმ კონსულტანტის დასახელებისა და იურიდიული მისამართის შესახებ, რომელიც მონაწილეობდა გზმ-ის ანგარიშის მომზადებაში (ასეთის არსებობის შემთხვევაში);
- გ) დაგვემძლი საქმიანობის განხორციელების ადგილის გენერალური გეგმა, GIS (გეოინფორმაციული სისტემები) კოორდინატების მითითებით (ship-თაილთან ერთად), რომელშიც აღნიშნულია დაგვემძლი საქმიანობის განხორციელების ადგილი, დროებითი ნაგებობები და კომუნალური სისტემები;
- დ) კერძო სამართლის იურიდიული პირისა და ინდივიდუალური მენარმისთვის – საჯარო რეესტრიდან ამონაწერი, ფიზიკური პირისთვის – საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული იდენტიფიკაციის დამადასტურებელი დოკუმენტის ასლი, საჯარო სამართლის იურიდიული პირისთვის – სადამფუძნებლო დოკუმენტის ასლი;
- ე) ინფორმაცია დაგვემძლი საქმიანობით გათვალისწინებული მშენებლობის პროცესში წარმოქმნილი გამონამუშევრის განთავსების ტერიტორიის (სანაყარო) ალტერნატივების შესახებ, GIS (გეოინფორმაციული სისტემები) კოორდინატების მითითებით, აგრეთვე ინფორმაცია აღნიშნული გამონამუშევრის განთავსების შესახებ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში).

შენიშვნა: თუ გარემოსდაცვითი გადანყვეტილებებისადმი დაქვემდებარებული საქმიანობა იმავდრო-ულად საჭიროებს სახელმწიფო ტყის ფონდით სპეციალური დანიშნულებით სარგებლობას, ტყის ფონდით სპეციალური დანიშნულებით სარგებლობისთვის საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესისა და პირობების შესაბამისად, საქმიანობის განმხორციელებელი უფლებამოსილია გზმ-ის ანგარიშს დაერთოს სახელმწიფო ტყის ფონდით სპეციალური დანიშნულებით სარგებლობისთვის საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული დოკუმენტები“ (საფუძველი - კოდექსი, მუხლი 10 ნაწილი 3, ნაწილი 4).

საზოგადოების მონაწილეობა სტრატეგიული დოკუმენტის სკრინინგის პროცესში

- სტრატეგიული დოკუმენტის სკრინინგის განცხადებისა და მასზე თანდართული სტრატეგიული დოკუმენტის კონცეფციის ან პროექტის (კოდექსი, მუხლი 23 პუნქტი 4) რეგისტრაციიდან 3 დღის ვადაში რეკომენდაციების გამცემი ადმინისტრაციული ორგანოები (გარემოსდაცვითი გადანაცვებილების მიმღები ორგანო და საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო) და დამგეგმავი ორგანო უზრუნველყოფს ამ განცხადებისა და მასზე თანდართული დოკუმენტის დადგენილი წესით განთავსებას, აგრეთვე მისი ნაბეჭდი ეგზემპლარის და ელ. ვერსიის საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით ხელმისაწვდომობას;
- საზოგადოებას უფლება აქვს, სკრინინგის განცხადებისა და მასზე თანდართული დოკუმენტის განთავსებიდან 7 დღის ვადაში, დადგენილი წესით წარუდგინოს რეკომენდაციების გამცემ ორ ადმინისტრაციულ ორგანოს შენიშვნები და მოსაზრებები წარმოდგენილ დოკუმენტთან დაკავშირებით (კოდექსი, 34-ე მუხლის ნაწილი 1) .
- რეკომენდაციებს გამცემი ორი ადმინისტრაციული ორგანო იხილავს საზოგადოების მიერ წარმოდგენილ მოსაზრებებსა და შენიშვნებს და შესაბამისი საფუძვლის არსებობის შემთხვევაში, მხედველობაში იღებს მათ სკრინინგის გადანაცვებილების მიღების პროცესში რეკომენდაციების გამცემი ორი ადმინისტრაციული ორგანო არაუადრეს 10 დღისა და არაუგვიანეს 15 დღისა ინდივიდუალურად იღებენ გადანაცვებილებას სტრატეგიული დოკუმენტის სგმ-ისადმი დაქვემდებარების შესახებ (საფუძვლი - კოდექსი, მუხლი 23 ნაწილი 5)

სკრინინგის პროცედურის დასრულებიდან 3 დღის ვადაში ორი ადმინისტრაციული ორგანო სკრინინგის გადანაცვებილებებს უგზავნის დამგეგმავ ორგანოს და ამ დოკუმენტებს განათავსებენ და გახდიან ხელმისაწვდომს დადგენილი წესით.

სტრატეგიული დოკუმენტის მახასიათებლები

- ა.ა) რამდენად უდგენს სტრატეგიული დოკუმენტი ჩარჩოს სამომავლოდ განსა-ხორციელებელ საქმიანობებს მათი განხორციელების ადგილის, ტიპის, მოცუ-ლობისა და სამუშაო პირობების ან ბუნებრივი რესურსების განაწილების კუთხით;
- ა.ბ) სტრატეგიული დოკუმენტის სხვა სტრატეგიულ დოკუმენტთან (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) მიმართება;
- ა.გ) სტრატეგიული დოკუმენტის მნიშვნელობა გარემოსდაცვითი საკითხების ინტე-გრირების თვალსაზრისით, კერძოდ, მდგრადი განვითარების ხელშეწყობისთვის;
- ა.დ) სტრატეგიულ დოკუმენტთან დაკავშირებული ზოგადი გარემოსდაცვითი ასპექ-ტები;
- ბ) ზოგადი ინფორმაცია სტრატეგიული დოკუმენტით გათვალისწინებული ღონისძიებების ზემოქმედების ხასიათისა და ზემოქმედებისადმი დაქვემდებარებული ტერიტორიის მახასიათებლების შესახებ, კერძოდ:
 - ბ.ა) ზემოქმედების ტრანსსასაზღვრო ხასიათი;
 - ბ.ბ) გარემოსთან ან/და ადამიანის ჯანმრთელობასთან დაკავშირებული რისკები;
 - ბ.გ) ზემოქმედებისადმი დაქვემდებარებული ტერიტორიის ფასეულობა და მონყვლა-დობა, კერძოდ, ბუნებრივი მახასიათებლები ან კულტურული მემკვიდრეობა, დაკრულ ტერიტორიებზე, აგრეთვე იმ ტერიტორიაზე ან/და ლანდშაფტზე ზემოქმედება, რომელსაც მინიჭებული აქვს ადგილობრივი ან/და საერთაშო-რისო მნიშვნელობის სტატუსი.

სტრატეგიული დოკუმენტის სგშ-ის დაქვემდებარების შესახებ გადანყვეტილების მიღებისას შესაძლებელია გამოყენებულ იქნეს სახელმძღვანელო დოკუმენტი „სტრატეგიული გარემოსდაცვითი შეფასების შესახებ“. (საფუძველი - კოდექსი, მუხლი 23 ნაწილი 6)

საზოგადოების მონაწილეობა სგმ-ის პროექტის სკოპინგის პროცედურაში

დამგვემავი ორგანო შეძლებისდაგვარად ადრეულ ეტაპზე, მაგრამ არაუგვიანეს სტრატეგიული დოკუმენტის სამუშაო ვერსიის მომზადებისა, სკოპინგის დასკვნის გაცემის მიზნით გარემოსდაცვითი გადანყვეტილების მიმღებ ორგანოს და საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს მიმართავს სკოპინგის განცხადებით (საფუძველი - კოდექსი, მუხლი 24).

- სკოპინგის განცხადების რეგისტრაციიდან 3 დღის ვადაში გარემოსდაცვითი გადანყვეტილების მიმღები ორგანო, საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო და დამგვემავი ორგანო განცხადებასა და თანდართულ დოკუმენტებს მათ ოფიციალურ ვებგვერდებზე განათავსებენ, ხოლო გარემოსდაცვითი გადანყვეტილებს მიმღები ორგანო, ასევე უზრუნველყოფს მათ შესაბამისი მუნიციპალიტეტის აღმასრულებელი ორგანოს ან/და წარმომადგენლობითი ორგანოს საინფორმაციო დაფაზე განთავსებას.
- დამგვემავი ორგანო უფლებამოსილია გარემოსდაცვითი გადანყვეტილების მიმღებ ორგანოს და საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს ერთდროულად წარუდგინოს სკრინინგისა და სკოპინგის განცხადებები თუ სკრინინგის პროცედურის შედეგად დადგინდება, რომ სტრატეგიული დოკუმენტი ექვემდებარება სგმ-ს, იმავე გადანყვეტილებაში მიეთითება აგრეთვე სკოპინგის დასკვნის გაცემის მიზნით ადმინისტრაციული წარმოების დანების შესახებ (საფუძველი - კოდექსი, მუხლი 24 ნაწილი 6).
- საზოგადოებას უფლება აქვს, სკოპინგის განცხადების ვებგვერდზე განთავსებიდან 15 დღის ვადაში, კოდექსის 34-ე მუხლის პირველი ნაწილით დადგენილი წესით გარემოსდაცვითი გადანყვეტილების მიმღებ ორგანოს და საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს წარუდგინოს მოსაზრებები და შენიშვნები სკოპინგის განცხადებასთან და სტრატეგიული დოკუმენტის კონცეფციასთან ან სამუშაო ვერსიასთან დაკავშირებით.
- გარემოსდაცვითი გადანყვეტილების მიმღები ორგანო და საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო იხილავენ საზოგადოების მიერ წარმოდგენილ მოსაზრებებსა და შენიშვნებს და შესაბამისი საფუძვლის არსებობის შემთხვევაში მხედველობაში იღებენ მათ გადანყვეტილების მიღების პროცესში (საფუძველი - კოდექსი, მუხლი 24).
- სკოპინგის განცხადების რეგისტრაციიდან არაუადრეს მე-20 დღისა და არაუგვიანეს 25-ე დღისა გარემოსდაცვითი გადანყვეტილების მიმღები ორგანო, და საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო თავიანთი კომპეტენციის ფარგლებში ინდივიდუალურად გასცემენ სკოპინგის დასკვნებს. სკოპინგის დასკვნით განისაზღვრება სგმ-ის ანგარიშის მომზადებისთვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი.
- გარემოსდაცვითი გადანყვეტილების მიმღები ორგანო და საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო სკოპინგის დასკვნების გაცემიდან 3 დღის ვადაში უგზავნიან დამგვემავ ორგანოს.
- სკოპინგის დასკვნების გაცემიდან 5 დღის ვადაში გარემოსდაცვითი გადანყვეტილების მიმღები ორგანო, საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო და დამგვემავი ორგანო უზრუნველყოფენ სკოპინგის დასკვნებისა და სტრატეგიული დოკუმენტის კონცეფციის ან სამუშაო ვერსიის თავიანთ ოფიციალურ ვებგვერდებზე განთავსებას, ხოლო სამინისტრო ასევე უზრუნველყოფს აღნიშნული დოკუმენტების შესაბამისი მუნიციპალიტეტის აღმასრულებელი ან/და წარმომადგენლობითი ორგანოს საინფორმაციო დაფაზე განთავსებას.

სკოპინგის დასკვნის გაცემისას შესაძლებელია გამოყენებულ იქნეს სახელმძღვანელო დოკუმენტი „სტრატეგიული გარემოსდაცვითი შეფასების შესახებ“. (საფუძველი - კოდექსი, მუხლი 25).

სკოპინგის დასკვნის გაცემიდან 5 წლის ვადაში დამგვემავი ორგანოს მიერ სგმ-ის ანგარიშის და სტრატეგიული დოკუმენტის პროექტის გარემოსდაცვითი გადანყვეტილებს მიმღები ორგანო და საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროსთვის წარუდგენლობის შემთხვევაში სკოპინგის დასკვნა ძალას კარგავს.

რას უნდა მოიცავდეს სგმ-ს სკოპინგის განცხადება

- სგმ-ს ჩატარება სავალდებულოა იმ სტრატეგიული დოკუმენტისთვის და სტრატეგიულ დოკუმენტში მნიშვნელოვანი ცვლილებისთვის (მათ შორის, იმ შემთხვევაში, თუ ცვლილება ითვალისწინებს სტრატეგიული დოკუმენტით გათვალისწინებული განსახორციელებელი საქმიანობის/საქმიანობების მასშტაბის გაზრდას, საქმიანობის განხორციელების ადგილის ცვლილებას (მათ შორის, გაზრდას), საქმიანობის/საქმიანობების სახეობის, ექსპლუატაციის პირობების ან წარმადობის ცვლილებას), რომლებიცაც ღვინდება სამომავლო განვითარების ჩარჩო ამ კოდექსის I და II დანართებით გათვალისწინებული საქმიანობებისთვის შემდეგ სექტორებში:
 - ა) სოფლის მეურნეობა;
 - ბ) სატყეო მეურნეობა;
 - გ) თევზჭერა;
 - დ) ენერჯეტიკა;
 - ე) მრეწველობა;
 - ვ) ტრანსპორტი;
 - ზ) ნარჩენების მართვა;
 - თ) წყლის რესურსების მართვა;
 - ი) ელექტრონული კომუნიკაციები;
 - კ) ტურიზმი;
 - ლ) დაგეგმარება და სივრცითი მოწყობა.საფუძველი - (მუხლი 20, ნაწილი 4)

სკოპინგის განცხადება უნდა მოიცავდეს:

- ა) ინფორმაციას დამგეგმავი ორგანოს შესახებ;
- ბ) მოკლე ინფორმაციას სტრატეგიული დოკუმენტის, აგრეთვე იმ გეოგრაფიული არეალის და შესაბამისი დასახლებული პუნქტების შესახებ, სადაც დაგეგმილია სტრატეგიული დოკუმენტის განხორციელება;
- გ) მოკლე ინფორმაციას გარემოზე (მათ შორის, დაჯუღ ტერიტორიებზე, აგრეთვე იმ ტერიტორიაზე ან/და ლანდშაფტზე, რომელსაც მინიჭებული აქვს ადგილობრივი ან/და საერთაშორისო მნიშვნელობის სტატუსი) და ადამიანის ჯანმრთელობაზე შესაძლო ზემოქმედების მასშტაბის შესახებ;
- დ) ზოგად ინფორმაციას გარემოსა და ადამიანის ჯანმრთელობაზე შესაძლო ტრანსსასაზღვრო ზემოქმედების შესახებ;
- ე) სტრატეგიული დოკუმენტით გათვალისწინებული ლონდისძიებების შესაძლო ალტერნატივების ზოგად აღწერას;
- ვ) ინფორმაციას გარემოზე შესაძლო ზემოქმედების სახეების შესახებ, რომლებიც დაექვემდებარება შესწავლას და სგმ-ის ანგარიშში ასახვას;
- ზ) სტრატეგიული დოკუმენტის სხვა სტრატეგიულ დოკუმენტთან მიმართებას;
- თ) ზოგად ინფორმაციას სგმ-ის პროექტში ჩასატარებელი საბაზისო კვლევების შესახებ;
- ი) იმ ლონდისძიებების საორიენტაციო ჩამონათვალს, რომლებიც დაგეგმილია სტრატეგიული დოკუმენტის განხორციელების შემთხვევაში შესაძლო უარყოფითი ზემოქმედების თავიდან აცილების, შერბილებისა და კომპენსირებისათვის (ასეთის არსებობის შემთხვევაში).
(საფუძველი - მუხლი 24, ნაწილი 2)

საზოგადოების მონაწილეობა სგშ-ის ანგარიშის განხილვისა და რეკომენდაციების გაცემის პროცესში

დამგვემავი ორგანო გარემოსდაცვითი გადანაცვების მიმღებ ორგანოს და საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს მიმართავს განცხადებით და წარუდგენს სგშ-ის ანგარიშს სტრატეგიული დოკუმენტის პროექტთან ერთად (როგორც მატერიალური, ისე ელექტრონული ფორმით).

- განცხადების რეგისტრაციიდან 3 დღის ვადაში გარემოსდაცვითი გადანაცვების მიმღები ორგანო, საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო და დამგვემავი ორგანო განცხადებასა და თანდართულ დოკუმენტებს თავიანთ ოფიციალურ ვებგვერდებზე განათავსებენ, ხოლო გარემოსდაცვითი გადანაცვების მიმღები ორგანო ასევე უზრუნველყოფს მათ შესაბამისი მუნიციპალიტეტის აღმასრულებელი ორგანოს ან/და წარმომადგენლობითი ორგანოს საინფორმაციო დათვაზვებზე განთავსებას.

**განცხადება უნდა შეიცავდეს აგრეთვე ინფორმაციას საჯარო განხილვის ჩატარების სავარაუდო
დროის, ადგილისა და წესის შესახებ.**

- დამგვემავი ორგანოს მიერ ამ მუხლის პირველი ნაწილის შესაბამისად წარდგენილი განცხადების რეგისტრაციიდან 3 დღის ვადაში, სგშ-ის ანგარიშის და სტრატეგიული დოკუმენტის პროექტის განხილვის მიზნით გარემოსდაცვითი გადანაცვების მიმღები ორგანოს ხელმძღვანელი ქმნის საექსპერტო კომისიას ამ კოდექსის VI თავით დადგენილი წესის შესაბამისად.
- საექსპერტო კომისია საექსპერტო დასკვნას გარემოსდაცვითი გადანაცვების მიმღებ ორგანოს წარუდგენს 40 დღის ვადაში.
- დამგვემავი ორგანო სგშ-ის ანგარიშის საჯარო განხილვის ჩატარების ადგილის, დროისა და წესის შესახებ ინფორმაციას ავრცელებს კოდექსის IV თავით დადგენილი წესებისა და საშუალებების გამოყენებით, საჯარო განხილვის ჩატარებამდე არაუგვიანეს 30 დღისა.
- დამგვემავი ორგანო განსაზღვრულ ვადაში ატარებს საჯარო განხილვას გარემოსდაცვითი გადანაცვების მიმღები ორგანოსა და საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს მონაწილეობით.
- საზოგადოებას უფლება აქვს, განცხადებასა და თანდართული დოკუმენტების დადგენილი წესით განთავსებიდან 40 დღის ვადაში, კოდექსის 34-ე მუხლის პირველი ნაწილით დადგენილი წესით გარემოსდაცვითი გადანაცვების მიმღებ ორგანოს და საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს წარუდგინოს მოსაზრებები და შენიშვნები სგშ-ის ანგარიშთან და სტრატეგიული დოკუმენტის პროექტთან დაკავშირებით.
- გარემოსდაცვითი გადანაცვების მიმღები ორგანო და საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო იხილავენ საზოგადოების მიერ წარმოდგენილ მოსაზრებებსა და შენიშვნებს და, შესაბამისი საფუძვლის არსებობის შემთხვევაში, მხედველობაში იღებენ მათ გადანაცვების მიღების პროცესში.
- დამგვემავი ორგანო სგშ-ის ანგარიშის საჯარო განხილვის ჩატარებიდან 5 დღის ვადაში უზრუნველყოფს სგშ-ის ანგარიშის საჯარო განხილვის შედეგების შესახებ ოქმის შედგენას. ეს ოქმი დეტალურად უნდა ასახავდეს სგშ-ის ანგარიშის საჯარო განხილვაზე გამოთქმულ მოსაზრებებსა და შენიშვნებს. ოქმს ხელს აწერს და მისი სისწორისთვის პასუხისმგებელია დამგვემავი ორგანო.
- დამგვემავი ორგანო სგშ-ის ანგარიშის საჯარო განხილვის შედეგების შესახებ ოქმს შედგენიდან 5 დღის ვადაში წარუდგენს გარემოსდაცვითი გადანაცვების მიმღებ ორგანოს და საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს.
- განცხადებისა და მასზე თანდართული დოკუმენტების რეგისტრაციიდან არაუადრეს 51-ე დღისა და არაუგვიანეს 55-ე დღისა გარემოსდაცვითი გადანაცვების მიმღები ორგანო და საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო თავიანთი კომპეტენციის ფარგლებში გასცემენ შესაბამის რეკომენდაციებს სგშ-ის ანგარიშთან და სტრატეგიული დოკუმენტის პროექტთან დაკავშირებით. ამ რეკომენდაციების გაცემისას შესაძლებელია გამოყენებულ იქნეს სახელმძღვანელო დოკუმენტი „სტრატეგიული გარემოსდაცვითი შეფასების შესახებ“.

- გარემოსდაცვითი გადანაცვებილების მიმღები ორგანო და საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო აღნიშნულ რეკომენდაციებს გაცემიდან 3 დღის ვადაში უგზავნიან დამგეგმავ ორგანოს.
- სგშ-ის ანგარიშთან და სტრატეგიული დოკუმენტის პროექტთან დაკავშირებით რეკომენდაციების გაცემიდან 5 დღის ვადაში გარემოსდაცვითი გადანაცვებილების მიმღები ორგანო, საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო და დამგეგმავი ორგანო აღნიშნულ რეკომენდაციებს განათავსებენ თავიანთ ოფიციალურ ვებგვერდებზე, ხოლო სამინისტრო ასევე უზრუნველყოფს მათ შესაბამისი მონაცემების აღმასრულებელი ორგანოს ან/და წარმომადგენლობითი ორგანოს საინფორმაციო დაფაზე განთავსებას. მოთხოვნის შემთხვევაში, სამინისტრო, საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო და დამგეგმავი ორგანო უზრუნველყოფენ აღნიშნული რეკომენდაციების ნაბეჭდი ეგზემპლარების ან ელექტრონული ვერსიების საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით ხელმისაწვდომობას.
- შესაბამისი რეკომენდაციების გაცემიდან 10 წლის ვადაში, თუ სტრატეგიული დოკუმენტი არ იქნება მიღებული/დამტკიცებული, დამგეგმავი ორგანო ვალდებულია ხელახლა განახორციელოს ამ თავით გათვალისწინებული პროცედურა. (საფუძველი - კოდექსი, მუხლი 27, მუხლი 28).

სტრატეგიული დოკუმენტის განხორციელების შედეგების შემდგომი ანალიზი

შესაბამისი შესაძლებლობისა და საჭიროების შემთხვევაში, გარემოსდაცვითი გადანაცვებილების მიმღები ორგანო, ხელთ არსებულ მონაცემებზე დაყრდნობით, უზრუნველყოფს სტრატეგიული დოკუმენტის განხორციელებით გამოწვეული გარემოზე მნიშვნელოვანი ზემოქმედების დამოუკიდებელი ანალიზის ჩატარებას და საზოგადოების ინფორმირების მიზნით შემდგომი ანალიზის შედეგების თავის ოფიციალურ ვებგვერდზე სისტემატურად განთავსებას. ამ მუხლით გათვალისწინებული სტრატეგიული დოკუმენტის განხორციელების შედეგების შემდგომი ანალიზის ჩატარების შიდა პროცედურა მტკიცდება მინისტრის ბრძანებით „სტრატეგიული დოკუმენტის განხორციელების შედეგების შემდგომი ანალიზის ჩატარების შესახებ“. (საფუძველი - კოდექსი, მუხლი 29)

საქმიანობის განმახორციელებლისა და დამგვემავი ორგანოს უფლებები და მოვალეობები გარემოზე ტრანსსასაზღვრო ზემოქმედების შეფასების პროცედურაში

- საქმიანობის განმახორციელებელი ან/და დამგვემავი ორგანო ვალდებულია:
 - ასკრინინგის განცხადებაში ან სკოპინგის განცხადებაში მოუთხოვს შესაძლო ტრანსსასაზღვრო ზემოქმედების შესახებ;
 - გვმ-ის ანგარიშში ან სგმ-ის ანგარიშში სათანადოდ შეაფასოს შესაძლო ტრანსსასაზღვრო ზემოქმედება;
 - უზრუნველყოს დოკუმენტაციის სათანადო თარგმნა და ერთი ენიდან მეორეზე თარგმნის სისწორის სანოტარო წესით დამოწმება საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად;
 - საჯარო განხილვის დროს უცხო ქვეყნის მოქალაქეთა დასწრების შემთხვევაში უზრუნველყოს სათანადო თარგმნა;ესაჭიროების შემთხვევაში, გარემოზე ტრანსსასაზღვრო ზემოქმედების შეფასების პროცედურის განხორციელებისას უზრუნველყოს სამინისტროსთვის შესაბამისი დახმარების განწვევა;
ვ) უზრუნველყოს გარემოზე ტრანსსასაზღვრო ზემოქმედების შეფასების პროცედურის სკოპინგის ანგარიშში, გვმ-ის ანგარიშში, სგმ-ის ანგარიშში ან/და სტრატეგიულ დოკუმენტში გათვალისწინება.
- საქმიანობის განმახორციელებელი ან/და დამგვემავი ორგანო უფლებამოსილია ჩაერთოს გარემოზე ტრანსსასაზღვრო ზემოქმედების შეფასების პროცედურაში ნებისმიერ ეტაპზე.
- საქმიანობის განმახორციელებელი/დამგვემავი ორგანო ვალდებულია უზრუნველყოს გარემოზე ტრანსსასაზღვრო ზემოქმედების შეფასების პროცედურის განხორციელებასთან დაკავშირებული ხარჯების ანაზღაურება“ (კოდექსი, მუხლი 39).

გარემოზე ტრანსსასაზღვრო ზემოქმედების შეფასების პროცედურის შედეგების გათვალისწინება გვმ-ის და სგმ-ის ეტაპებზე

- სხვა სახელმწიფოსთან გარემოზე ტრანსსასაზღვრო ზემოქმედების შეფასების პროცედურასთან დაკავშირებული კონსულტაციების შედეგად გარემოსდაცვითი გადანაცვტილების მიმღები ორგანო:
 - განსაზღვრავს საქმიანობის განმახორციელებლის ან დამგვემავი ორგანოს ვალდებულებას ტრანსსასაზღვრო კონსულტაციების შედეგების სკოპინგის ანგარიშში/სკოპინგის განცხადებაში ასახვის შესახებ;
 - განსაზღვრავს გვმ-ის ან სგმ-ის ანგარიშის იმ ნაწილებს, რომლებიც უნდა თარგმნოს საქმიანობის განმახორციელებელმა ან დამგვემავმა ორგანომ იმ ქვეყნის სახელმწიფო ენაზე, რომელიც ტრანსსასაზღვრო ზემოქმედებას ექვემდებარება;
 - გარემოსდაცვითი გადანაცვტილებების მიღებისას ითვალისწინებს კონსულტაციების შედეგებს;
 - უზრუნველყოფს კონსულტაციების შედეგების სტრატეგიული დოკუმენტის პროექტთან დაკავშირებით რეკომენდაციის გაცემის პროცესში გათვალისწინებას
- საქმიანობის განმახორციელებელი ან დამგვემავი ორგანო ვალდებულია გარემოსდაცვითი გადანაცვტილება ან სტრატეგიული დოკუმენტი და მასთან დაკავშირებით გაცემული რეკომენდაცია, რომელიც გარემოზე ტრანსსასაზღვრო ზემოქმედების შეფასების პროცედურის განხორციელებას ითვალისწინებს, მისი მიღებიდან 1 თვის ვადაში თარგმნოს შესაბამის ენაზე და წარუდგინოს გარემოსდაცვითი გადანაცვტილებების მიმღებ ორგანოს. გარემოსდაცვითი გადანაცვტილების მიმღები ორგანო საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროს მეშვეობით უგზავნის აღნიშნულ დოკუმენტებს იმ სახელმწიფოს, რომელიც გარემოზე ტრანსსასაზღვრო ზემოქმედების შეფასების პროცედურაში მონაწილეობდა.
- საქმიანობის განმახორციელებელი/დამგვემავი ორგანო ვალდებულია უზრუნველყოს გარემოზე ტრანსსასაზღვრო ზემოქმედების შეფასების პროცედურისადმი დაქვემდებარებული სტრატეგიული დოკუმენტის განხორციელების მონიტორინგის ან საქმიანობის შემდგომი ანალიზის შედეგების შესაბამის ენაზე თარგმნა და სამინისტროსთვის წარუდგინა. აღნიშნული დოკუმენტები საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროს მეშვეობით ეგზავნება იმ სახელმწიფოს, რომელიც გარემოზე ტრანსსასაზღვრო ზემოქმედების შეფასების პროცედურაში მონაწილეობდა. (საფუძველი - კოდექსი მუხლი 40).

საქართველოს საზღვრების გარეთ საქმიანობისა და სტრატეგიული დოკუმენტის განხორციელებით გამომწვეული გარემოზე ტრანსსასაზღვრო ზემოქმედების შეფასების პროცედურა

1. გარემოსდაცვითი გადანაცვლებების მიმღები ორგანო უფლებამოსილია ჩაერთოს გარემოზე ტრანსსასაზღვრო ზემოქმედების შეფასების პროცედურაში იმ შემთხვევაში, თუ სხვა სახელმწიფოსგან მიიღებს შეტყობინებას ამ სახელმწიფოში საქმიანობის ან სტრატეგიული დოკუმენტის განხორციელებით საქართველოს გარემოზე შესაძლო ზემოქმედების შესახებ გარემოსდაცვითი გადანაცვლებების მიმღები ორგანოს შუამდგომლობის საფუძველზე საქართველოს მთავრობა იწყებს გარემოზე ტრანსსასაზღვრო ზემოქმედების შეფასების პროცედურას იმ შემთხვევაში, თუ არსებობს სათანადო საფუძველი, რომ სხვა სახელმწიფოში საქმიანობის ან სტრატეგიული დოკუმენტის განხორციელება ზემოქმედებას მოახდენს საქართველოს გარემოზე, და ამის შესახებ შეტყობინება სხვა სახელმწიფოსგან მიღებული არ არის.
2. გარემოზე ტრანსსასაზღვრო ზემოქმედების შეფასების პროცედურის დაწყების შემდეგ გარემოსდაცვითი გადანაცვლებების მიმღები ორგანო საქართველოს მთავრობის გადანაცვლებების საფუძველზე მართავს კონსულტაციებს იმ სახელმწიფოსთან, სადაც საქმიანობა ან სტრატეგიული დოკუმენტი ხორციელდება.
3. სხვა სახელმწიფოსთან კონსულტაციების გამართვამდე გარემოსდაცვითი გადანაცვლებების მიმღები ორგანო უზრუნველყოფს საზოგადოების ინფორმირებას იმ ტერიტორიაზე, რომელიც ტრანსსასაზღვრო ზემოქმედებას ექვემდებარება. საზოგადოების ინფორმირება ხდება ამ კოდექსის IV თავით დადგენილი წესით.
4. საზოგადოების ინფორმირებასთან დაკავშირებულ ხარჯებს გასწევს გარემოსდაცვითი გადანაცვლებების მიმღები ორგანო, თუ გარემოზე ტრანსსასაზღვრო ზემოქმედების შეფასების პროცედურის შედეგად სხვა რამ არ დადგინდება. (საფუძველი - კოდექსი, მუხლი 41).

მიმდინარე საქმიანობის გავრძელების შესახებ გადანაცვლებების მიღების წესი და პასუხისმგებლობა მიმდინარე საქმიანობის გავრძელების შესახებ გადანაცვლებით განსაზღვრული პირობების შეუსრულებლობისთვის

- „გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-4 მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებული ეკოლოგიური ექსპერტიზისადმი დაქვემდებარებული საქმიანობები (გარდა ნარჩენების მართვის კოდექსით განსაზღვრული არსებული ნაგავსაყრელების ფუნქციონირებასთან დაკავშირებული საქმიანობებისა და ამ კოდექსის ამოქმედებამდე ამენებული ელექტროგადამცემი ხაზებისა და საერთაშორისო და შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის საავტომობილო გზებისა, მათზე განთავსებული ხიდებისა, გზაგამტარი ვეირებისა და მათი საინჟინრო დაცვის ნაგებობებისა), რომელთა განხორციელებაც 2015 წლის 1 ივნისამდე დაიწყო და რომლებსაც არა აქვს გარემოზე ზემოქმედების ნებართვა ან მიმდინარე საქმიანობის გავრძელების შესახებ გადანაცვლებები, საჭიროებს გარემოსდაცვითი გადანაცვლებების მიმღები ორგანოს მიერ მიმდინარე საქმიანობის გავრძელების შესახებ გადანაცვლებების კოდექსის მუხლი 47 -ით გათვალისწინებული პროცედურების შესაბამისად მიღებას.
- საქმიანობის განმახორციელებელი ვალდებულია მიმდინარე საქმიანობის გავრძელების უფლებას მისაღებად გარემოსდაცვითი გადანაცვლებების მიმღებ ორგანოს, 2019 წლის 1 ივნისამდე მიმართოს. (საფუძველი - კოდექსი, მუხლი 47).

საზოგადოების ჩართულობა მიმდინარე საქმიანობის გავრძელების შესახებ გადაწყვეტილების მიღების პროცესში

- საქმიანობის განმახორციელებელი ვალდებულია მიმდინარე საქმიანობის გავრძელების უფლების მისაღებად განცხადებით მიმართოს გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილებების მიმღებ ორგანოს და წარუდგინოს მას ეკოლოგიური აუდიტის ანგარიში, აგრეთვე მიმდინარე საქმიანობით გამოწვეული გარემოზე ზემოქმედების შეზღუდვების ღონისძიებათა გეგმა-გრაფიკი. განცხადება უნდა შეიცავდეს აგრეთვე ინფორმაციას წარდგენილი დოკუმენტაციის კონფიდენციალური ნაწილის შესახებ. საქმიანობის განმახორციელებელი ასევე ვალდებულია გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიმღებ ორგანოს წარუდგინოს ტექნოლოგიური ციკლის სრული სქემა, იმ შემთხვევაშიც კი, როდესაც საქმიანობა კომერციულ ან/და სახელმწიფო საიდუმლოებას შეიცავს.
- ეკოლოგიური აუდიტის ანგარიშის შედეგისა და მიმდინარე საქმიანობის გავრძელების შესახებ გადაწყვეტილების მიღების წესი განისაზღვრება გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიმღებ ორგანოს ხელმძღვანელის ბრძანებით.
- გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიმღები ორგანო მიმდინარე საქმიანობის გავრძელების შესახებ გადაწყვეტილების მისაღებად ყოველ კონკრეტულ შემთხვევაში ატარებს ექსპერტიზას. საექსპერტო კომისია იქმნება დადგენილი წესით.
- საექსპერტო კომისიის წევრები უფლებამოსილი არიან ადგილზე დაათვალიერონ და შეისწავლონ მიმდინარე საქმიანობის განხორციელების ტერიტორია. საქმიანობის განმახორციელებელი ვალდებულია უზრუნველყოს აღნიშნულ ტერიტორიაზე საექსპერტო კომისიის წევრების შეუფერხებელი გადაადგილება.
- გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიმღები ორგანო უზრუნველყოფს დაინტერესებული საზოგადოების მიერ წარმოდგენილი არგუმენტრებული წერილობითი მოსაზრებებისა და შენიშვნების მიმდინარე საქმიანობის გავრძელების შესახებ გადაწყვეტილების მიღების პროცესში გათვალისწინებას.
- საზოგადოების მოსაზრებებისა და შენიშვნების გათვალისწინებლობის შემთხვევაში გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიმღები ორგანო ვალდებულია სათანადო გადაწყვეტილება აცნობოს შესაბამის დაინტერესებულ პირს.
- მიმდინარე საქმიანობის გავრძელების შესახებ გადაწყვეტილების მისაღებად ამ საქმიანობით გამოწვეული გარემოზე ზემოქმედების შემცირების ღონისძიებათა გეგმა-გრაფიკის ვადებს ყოველ კონკრეტულ შემთხვევაში, ექსპერტიზის დასკვნის საფუძველზე ადგენს გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიმღები ორგანო.
- შესაბამისი განცხადების რეგისტრაციიდან არაუადრეს 50-ე კალენდარული დღისა და არაუგვიანეს მე-60 კალენდარული დღისა სამინისტრო ექსპერტიზის დასკვნის საფუძველზე იღებს მიმდინარე საქმიანობის გავრძელების შესახებ გადაწყვეტილებას, რომელიც მტკიცდება მინისტრის ბრძანებით.
- საქმიანობის განმახორციელებელი, რომელიც მიმდინარე საქმიანობის გავრძელების უფლების მისაღებად გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიმღებ ორგანოს მიმართავს და ვერ აკმაყოფილებს მოქმედ გარემოსდაცვით ნორმებს, ვალდებულია უზრუნველყოს მიმდინარე საქმიანობის გავრძელების შესახებ გადაწყვეტილებით განსაზღვრული პირობების შესაბამისი გეგმა-გრაფიკით დადგენილ ვადებში შესრულება.
- საქმიანობის განმახორციელებლის მიერ მიმდინარე საქმიანობის გავრძელების შესახებ გადაწყვეტილებით განსაზღვრული პირობების შესაბამისი გეგმა-გრაფიკით დადგენილ ვადებში სრულად შესრულების შემთხვევაში იგი უფლებამოსილია მიმართოს გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიმღებ ორგანოს გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მისაღებად.
- გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიმღები ორგანო გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემის შესახებ აქტს გამოსცემს „ეკოლოგიური აუდიტის ანგარიშის შედეგისა და მიმდინარე საქმიანობის გავრძელების შესახებ გადაწყვეტილების მიღების წესების დამტკიცების თაობაზე“ გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიმღები ორგანოს ხელმძღვანელის კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტით დადგენილი წესის შესაბამისად.
- მიმდინარე საქმიანობის გავრძელების შესახებ გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღება საქმიანობის განმახორციელებელს არ ათავისუფლებს ამ გადაწყვეტილების მიღებამდე და მისი მიღების შემდეგ საქმიანობის განხორციელების შედეგად გარემოსთვის მიყენებული ზიანის ანაზღაურების ვალდებულებისგან. (საფუძველი - კოდექსი, მუხლი 47).

პასუხისმგებლობა გარემოსდაცვითი გადანყვეტილებით განსაზღვრული პირობების შეუსრულებლობისთვის. გარემოსდაცვითი გადანყვეტილების ძალადაკარგულად გამოცხადება

1. გარემოსდაცვითი გადანყვეტილებით განსაზღვრული პირობების შეუსრულებლობა გამოიწვევს საწმინაობის განმახორციელებლის საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით დაჯარიმებას. საწმინაობის განმახორციელებლისთვის ჯარიმის დაკისრების შემდეგ გადანყვეტილების მიმღები ადმინისტრაციული ორგანო ადგენს გონივრულ ვადას გარემოსდაცვითი გადანყვეტილებით განსაზღვრული პირობების შესრულებისთვის.
2. საწმინაობის განმახორციელებლისთვის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული ჯარიმის დაკისრების მოუხედავად, მის მიერ გარემოსდაცვითი გადანყვეტილებით განსაზღვრული პირობების პირველი ნაწილით გათვალისწინებულ გონივრულ ვადაში შეუსრულებლობა გამოიწვევს დაკისრებულ ჯარიმის გასამმაგებას. საწმინაობის განმახორციელებლისთვის ჯარიმის დაკისრების შემდეგ დგინდება გონივრული ვადა და შესაბამისი პირობები გარემოსდაცვითი გადანყვეტილებით განსაზღვრული პირობების შესრულებისთვის.
3. საწმინაობის განმახორციელებლისთვის მე-2 ნაწილით გათვალისწინებული გასამმაგებული ჯარიმის დაკისრებიდან გონივრული ვადის გასვლის შემდეგ მის მიერ გარემოსდაცვითი გადანყვეტილებით განსაზღვრული პირობების შეუსრულებლობა გამოიწვევს დაკისრებულ ჯარიმის გასამმაგებას.
4. თუ, საწმინაობის განმახორციელებლისთვის პირველი-მე-3 ნაწილებით გათვალისწინებული ჯარიმების დაკისრების მოუხედავად, იგი არ უზრუნველყოფს გარემოსდაცვითი გადანყვეტილებით განსაზღვრული პირობების შესრულებას, გადანყვეტილების მიმღები ადმინისტრაციული ორგანო გარემოსდაცვითი გადანყვეტილებას ძალადაკარგულად აცხადებს, გარდა მე-7-მე-9 ნაწილებით გათვალისწინებული შემთხვევებისა.
5. გარემოსდაცვითი გადანყვეტილების ძალადაკარგულად გამოცხადების საფუძველი, საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 61-ე მუხლითა და 46 მუხლის მე-4 ნაწილით გათვალისწინებული საუფუძელების გარდა, არის:
 - ა) გარემოსდაცვითი გადანყვეტილების მელობელის მოთხოვნა;
 - ბ) გარემოსდაცვითი გადანყვეტილების მელობელის საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით ლიკვიდაცია, თუ სასამართლოს გადანყვეტილებით სხვა რამ არ არის განსაზღვრული;
 - გ) სასამართლოს კანონიერ ძალაში შესული გამამტყუნებელი განაჩენი საწმინაობის უფლების ჩამორთმევის შესახებ.
6. სკრინინგის გადანყვეტილება, სკოპინგის გადანყვეტილება, გარემოსდაცვითი გადანყვეტილება და გარემოსდაცვითი გადანყვეტილების ძალადაკარგულად გამოცხადების შესახებ გადანყვეტილება შეიძლება გასაჩივრდეს ზემდგომ ადმინისტრაციულ ორგანოში (თანამდებობის პირთან) ან სასამართლოში.
7. თუ გარემოსდაცვითი გადანყვეტილების ძალადაკარგულად გამოცხადებამ შეიძლება უფრო მეტი ზიანი გამოიწვიოს, ვიდრე გარემოსდაცვითი გადანყვეტილების მოქმედების გაგრძელებამ, ან თუ საწმინაობის შეჩერება არსობრივად შეუძლებელია, გარემოსდაცვითი გადანყვეტილების გამტყემი იღებს დასაბუთებულ გადანყვეტილებას მის მიერ გარემოსდაცვითი გადანყვეტილების მელობელისთვის განსაზღვრული დამატებითი პირობების დაცვით გარკვეული ქმედების განხორციელების უფლების მინიჭების შესახებ. ასეთ შემთხვევაში გარემოსდაცვითი გადანყვეტილების მელობელი ვალდებულია გადანყვეტილების მიმღები ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ დადგენილ გონივრულ ვადაში უზრუნველყოს დამატებითი პირობების შესრულება.
8. თუ მე-7 ნაწილით გათვალისწინებულ შემთხვევაში გარემოსდაცვითი გადანყვეტილების მელობელი არ უზრუნველყოფს გადანყვეტილებით განსაზღვრული პირობების შესრულებას, გადანყვეტილების მიმღები ადმინისტრაციული ორგანო უფლებამოსილია, გარემოსდაცვითი გადანყვეტილების მელობელისთვის პასუხისმგებლობის დაკისრების მოუხედავად, მიიღოს გადანყვეტილება გადანყვეტილებით განსაზღვრული პირობების შესრულების თვითონ ან მესამე პირის მეშვეობით, გარემოსდაცვითი გადანყვეტილების მელობელის სახელითა და ხარჯით უზრუნველყოფის შესახებ.
9. თუ გადანყვეტილებით განსაზღვრული პირობების მე-8 ნაწილით დადგენილი წესით შესრულება შეუძლებელია, გადანყვეტილების მიმღები ადმინისტრაციული ორგანოს შეამდგომლობის საფუძველზე სასამართლო იღებს გადანყვეტილებას შესაბამისი გადანყვეტილებით განსაზღვრული ქმედების განახორციელებლად და პირობების შესრულებლად სპეციალური მმართველის დანიშვნის შესახებ. სპეციალურ მმართველთან დაკავშირებით გამოიყენება „ლიცენზიებისა და ნებართვების შესახებ“ საქართველოს კანონის 34-ე მუხლით დადგენილი წესი. (საფუძველი - კოდექსი, მუხლი 46)

ტერმინთა განმარტებები

- არატექნიკური რეზიუმე – გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის/სტრატეგიული გარემოსდაცვითი შეფასების ანგარიშის მოკლე აღწერა, რომელიც მოიცავს ინფორმაციას დამცვემაზე ორგანიზაციის/საქმიანობის განმარტებების, სტრატეგიული დოკუმენტის/საქმიანობის განხორციელების ადგილის, გარემოზე/საქმიანობის ჯანმრთელობაზე შესაძლო ზემოქმედების და ანგარიშით გათვალისწინებული სხვა საკითხების თაობაზე, შესრულებულია არატექნიკური წახე და თან ერთვის გრაფიკული და საილუსტრაციო მასალები;
- გარემოსდაცვითი გადამწყვეტილება – ამ კოდექსის მე-13 მუხლის გათვალისწინებით გამოცემული აქტი, რომელიც გარემოზე ზემოქმედების შეფასებისადმი დაქვემდებარებული საქმიანობის განხორციელების სავალდებულო წინაპირობაა. თუ საქმიანობის განხორციელებისთვის საჭიროა გარემოსდაცვითი გადამწყვეტილებაზე დამოკიდებული საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული ლიცენზია/ნებართვა ან/და ასეთი ლიცენზიის/ნებართვის რომელიმე სტადიის დასრულება, აღნიშნული ლიცენზია/ნებართვა შეიძლება ძალაში შევიდეს ან/და ასეთი ლიცენზიის/ნებართვის შესაბამისი სტადია შეიძლება დასრულდეს მხოლოდ გარემოსდაცვითი გადამწყვეტილების გაცემის შემდეგ, გარდა ამ კოდექსის მე-5 მუხლის მე-2 ნაწილით გათვალისწინებული შემთხვევისა;
- გარემოზე ზემოქმედება – სტრატეგიული დოკუმენტი ან საქმიანობის განხორციელებით გამოწვეული გარემოზე ნებისმიერი ზემოქმედება, რომელიც შესაძლოა მოყვადეს შემდეგ ფაქტორებზე ზემოქმედებას: ადამიანის ჯანმრთელობა და უსაფრთხოება, ბიომრავალფეროვნება და მისი კომპონენტები, წყალი, ჰაერი, ნიადაგი, მიწა, კლიმატი, ლანდშაფტი და დასახლებული ტერიტორიები. გარემოზე ზემოქმედება მოიცავს აგრეთვე კულტურულ მემკვიდრეობაზე ან სოციალურ-ეკონომიკურ ფაქტორებზე ზემოქმედებას, რომელიც გამოწვეულია მათი ცვლილებით;
- გარემოზე ზემოქმედების შეფასება (შემდგომ – გშშ) – შესაბამის კვლევებზე დაყრდნობით, გარემოზე შესაძლო ზემოქმედების გამოვლენა და შესწავლის პროცედურა იმ დაგეგმილი საქმიანობისთვის, რომელმაც შესაძლოა მნიშვნელოვანი ზემოქმედება მოახდინოს გარემოზე და რომელიც მიეკუთვნება ამ კოდექსის I დანართით გათვალისწინებულ საქმიანობას და სკრინინგის გადამწყვეტილებას შესაბამისად, ამავე კოდექსის II დანართით გათვალისწინებულ საქმიანობას. გშშ მოიცავს სკოპინგს, გშშ-ის ანგარიშის მომზადებას, საზოგადოების მონაწილეობას, უფლებამოსილი ადმინისტრაციული ორგანოებთან კონსულტაციების გამართვას, მიღებული შედეგების შეფასების საფუძველზე ექსპერტიზის დასვენის მომზადებას და მის შედეგობაში მიღებას ამ კოდექსით გათვალისწინებული გარემოსდაცვითი გადამწყვეტილების გაცემისას ან/და საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრული შესაბამისი აღმჭურველი ადმინისტრაციული-სამართლებრივი აქტის გამოცემისას;
- გშშ-ის ანგარიში – საქმიანობის განმარტებების ან/და საქმიანობის განმარტებების კონსულტანტმა მიერ გშშ-ის პროექტში მომზადებული დოკუმენტი, რომელიც მოიცავს ამ კოდექსით გათვალისწინებულ ინფორმაციას;
- დამატებითი ორგანო – ადმინისტრაციული ორგანო ან სხვა უფლებამოსილი ორგანიზაცია, რომელიც შესაბამისი ნორმატიული აქტის თანახმად, პასუხისმგებელია სტრატეგიული დოკუმენტის მომზადებისთვის;
- ეკოლოგიური აუდიტი – მიმდინარე საქმიანობის განხორციელების პროცესში ამ საქმიანობის ტექნიკური, ეკოლოგიური და სოციალური მაჩვენებლებს კომპლექსური ანალიზი, რომელიც მოიცავს მთელ სანარმო-ტექნოლოგიურ ციკლს, ტარდება გარემოზე უარყოფითი ზემოქმედების მინიმუმამდე შემცირების საშუალებების დადგენისა და აღნიშნული საქმიანობის გარემოსდაცვითი ნორმატივების შესაბამისობის უზრუნველყოფის მიზნით და რომლის შედეგად დგება ეკოლოგიური აუდიტის ანგარიში;
- ექსპერტობა – ექსპერტობის დასვენის მომზადების მიზნით, ამ კოდექსით დადგენილი წესით შექმნილი საქსპერტო კომისიის მიერ განხორციელებულ სამეცნიერო-კვლევითი ღონისძიებათა ერთობლიობა;
- მიმდინარე საქმიანობის გავრცელება შესახებ გადამწყვეტილება – მინისტრის ბრძანება, რომელიც მიმდინარე საქმიანობის განხორციელებულს მიმდინარე საქმიანობის გავრცელების უფლებას ანიჭებს;
- დღე – საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული სამუშაო დღე;
- საქმიანობა – საშენობლო, სანარმო და სამონტაჟო სამუშაოები, ამ კოდექსით გათვალისწინებული სხვა საქმიანობა, მათ შორის, მინერალური რესურსების მოპოვება/გადამუშავება, რომელიც გარკვეულ ზემოქმედებას ახდენს გარემოზე;
- საქმიანობის განმარტებები – პირი, ადმინისტრაციული ორგანო, საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული სხვა ორგანიზაციული წარმომადგენელი, რომელიც არ არის იურიდიული პირი, რომელსაც სურს ამ კოდექსის I დანართით ან/და II დანართით გათვალისწინებული საქმიანობის განხორციელება ან მიმდინარე საქმიანობის გავრცელება;
- სკოპინგი – პროცედურა, რომელიც განსაზღვრავს გშშ-ისთვის/სტრატეგიული გარემოსდაცვითი შეფასებისთვის მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალს და ამ ინფორმაციის გშშ-ის ნგარიშის/სტრატეგიული გარემოსდაცვითი შეფასების ანგარიშში მათთვის საშუალებებს;
- სკოპინგის ანგარიში – წინასწარი დოკუმენტი, რომელიც საქმიანობის განმარტებებზე ან/და კონსულტანტმა მოამზადა და რომლის საფუძველზეც სკრინინგის ანალიზი დასრულდება;
- სკოპინგის განმარტება – წინასწარი დოკუმენტი, რომელიც დამატებით გარკვეულ ორგანო ან/და კონსულტანტმა მოამზადა და რომლის საფუძველზეც დასაბუთებულია საქმიანობის და საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს გასცემენ სკოპინგის დასვენება;
- სკრინინგი – პროცედურა, რომელიც განსაზღვრავს გშშ-ის/სტრატეგიული გარემოსდაცვითი შეფასების ჩატარების საჭიროებას;
- სტრატეგიული გარემოსდაცვითი შეფასება (შემდგომ – სგშ) – ამ კოდექსით გათვალისწინებული სტრატეგიული დოკუმენტის განხორციელებით გარემოსა და ადამიანის ჯანმრთელობაზე შესაძლო ზემოქმედების შესწავლისა და ზოგადი პროგნოზირების პროცედურა. სგშ მოიცავს სკოპინგს, სგშ-ის ანგარიშის მომზადებას, საზოგადოების მონაწილეობას, უფლებამოსილი ადმინისტრაციული ორგანოებთან კონსულტაციების გამართვას და მათგან მიღებული რეკომენდაციებისა და შეფასების შედეგების შედეგობაში მიღებას სტრატეგიული დოკუმენტის მიღებისას/დამტკიცებისას;
- სგშ-ის ანგარიში – დამატებითი ორგანოს ან/და დამატებითი ორგანიზაციის კონსულტანტის მიერ სგშ-ის პროექტში მომზადებული დოკუმენტი, რომელიც მოიცავს ამ კოდექსით გათვალისწინებულ ინფორმაციას;
- სტრატეგიული დოკუმენტი – საქართველოს კანონმდებლობის საფუძველზე გამოცემული ადმინისტრაციული ორგანოს კანონმდებლობით ნორმატიული აქტი, რომლითაც ცალკეული სექტორებისთვის დგინდება სამომავლო განვითარების ჩარჩო ამ კოდექსის III თავის შესაბამისად და ამ კოდექსის I და II დანართებით გათვალისწინებული საქმიანობების სახეობებისთვის განისაზღვრება მასსათვის ან/და მოცულობები;
- სტრატეგიული დოკუმენტი განხორციელება – სტრატეგიული დოკუმენტით გათვალისწინებული ღონისძიებების განხორციელება;
- ტრანსპარენტობა ზემოქმედება – საქართველოს ან სხვა სახელმწიფოს გარემოზე ნებისმიერი ზემოქმედება, რომელიც გამოწვეულია სტრატეგიული დოკუმენტის ან დაგეგმილი საქმიანობის მთლიანად ან ნაწილობრივ საქართველოში ან სხვა სახელმწიფოში განხორციელებით;
- ფორსმაჟორული სიტუაცია – კონკრეტულ ტერიტორიაზე სტიქიური მოვლენა (მიწისძვრა, მეწყერი, წყალდიდობა ან სხვა, მსგავსი მოვლენა), აგრეთვე ისეთი კრიზისული ვითარება, რომელიც გამოწვეულია კატასტროფით, მასშტაბური სამხრეთ-აღმოსავლეთი ან/და ხანძრით და რომლის შედეგადაც მოსახლეობის ყოფი-ცხოვრების ნორმალური პირობების დარღვევა.

„არასამთავრობო/სამოქალაქო საზოგადოების ორგანიზაციების
გაძლიერებით მათი ჩართულობის უზრუნველყოფა გადანაცვების
მიღების პროცესში ადგილობრივ და ეროვნულ დონეებზე“

Ensuring Participatory Decision Making Processes at Regional and
National Levels by Empowering NGOs/CSOs

გზამკვლევი შექმნილია ევროკავშირის ფინანსური მხარდაჭერით.
მის შინაარსზე სრულად პასუხისმგებელია ბენეფიციარი და არ
ასახავს ევროკავშირის შეხედულებებს